

İŞTE "GELİYORUM" DİYEN FELAKETİN YIL YIL TARİHÇESİ

AYAMAMA

GERÇEKLERİ

İnönü Mahallesi'nde yedi evden, yedi kadın için, yedi tabut çıktı. Yakınlar acılı, o acıyı paylaşmak için hangi tabuta gideceklerine karar veremeyen komşular şaşkıncı...

SERVİSTE ÖLÜME İKİ TUTUKLAMA

SELDE Pameks Tekstil'de çalışan 7 kadın işçinin, servis olarak kullanılan ancak yük taşımak için dizayn edilmiş kapalı bir minibüste boğulmasıyla ilgili olarak iki kişi tutuklandı. Tutuklanan firma sahibi Cevdet Karahasanoğlu ile idare amiri Ferit Güncü "taksirle ölüme sebebiyet vermek"ten yargılanacak. Şoför Mehmet Ögüz ise serbest bırakıldı. >>16'da

KÂBUS BUGÜN GERİ DÖNÜYOR

METEOROLOJİ bugün yurdun büyük bölümünde yağış bekliyor. İstanbul'daki yağışların öğle saatlerinden itibaren şiddetini arttıracağı belirtilirken, sel ve su baskını uyarısı da yapıldı. Yağışların Muğla, Aydın, İzmir ile Antalya'nın Kas, Kalkan, Finike ve Kemer ilçelerinde etkili olması bekleniyor. >>17'de

SALGIN HASTALIK UYARISI YAPILDI

SELİN vurduğu TIR garajındaki 'eter sülfat' varillerinin büyük tehlike saçtığını belirten Tabip Odası yetkilileri, "Bu uçucu maddedir. Sulara karışabilir, solunum yoluyla sağlığa zarar verebilir" uyarısında bulundu. Uzmanlar, "Kanalizasyonun sebebi suyunu karışması salgın hastalık tehdidi oluşturabilir" dediler. >>18'de

UÇAK FACIASINA RAMAK KALMIŞ

FELAKETTE mahsur kalanların helikopterlerle kurtarılması sırasında faciyanın eşliğine geldiği öne sürüldü. Atatürk Havalimanı'nın iniş kalkış hattındaki helikopterlerin kuleden defalarca "Tamamına hatırla uçmayın, bölgeyi terk edin" diye uyarıldığı belirtildi. Uzmanlar, bu durumlarda pistin uçus trafiğine kapatılması gerektiğini bildirdi. >>18'de

Felakete yol açan Ayamama Deresi çevresinde yoğunluklu yapılaşma 1997'de belediye kararıyla başladı. Mimarlar Odası'nın "Doğal felakete davetiye çıkıyor" raporu ve mahkeme kararları hiç dikkate alınmadı...

Selde hayatta kalma teknikleri

- Panik yapmadan bir tahliye planı oluşturun.**
- Suda yürümek yerine yüzmeyi deneyin.** Çünkü rögarlar elektrik süpürgesi gibi tüm nesnelere çeker.
- Sel aracı içinde yaka kalırsanız bir yere çarpıp yaralanma ihtimaline karşılık ilk etapta emniyet kemeri ni açmayın.**
- Mümkünse aracın camlarını yarıya kadar açın.**
- Sel anında hareket halindeki aracın tavanına çıkmak yerine kıyıya yüzmeyi deneyin.**
- Akarsuya düğümlenmiş halde çırpınmayın.**
- Yürerken üst üste yatarak ayaklarınızı akıntı yönünde bırakın.**
- Kıyıya altına çekecek nesne varsa baş önde olmalı.**

1982 AĞAÇLANDIRILACAKTI
Ayamama'nın geçtiği tüm alanların yanı sıra, derenin güneyinde, bugün İstanbul Dünya Ticaret Merkezi, EGS ve İhlas Holding binalarının yükseldiği arazi "ağaçlandırılacak alan" ilan edildi.

1997 YAPILAŞMAYA AÇILDI
Tayyip Erdoğan'ın Belediye Başkanlığı döneminde, derenin geçtiği hatta, yeni nazım imar planıyla önemli bir değişiklik yapıldı. Ve "Dünya Ticaret Merkezi Alanı" olarak belirlenen bir bölge rekreasyon alanından çıkarılıp çok katlı yapılaşmaya açıldı. Mimarlar Odası "Bölge betonlaşınca ekolojik özelliğini kaybedecek. Felaketlere davetiye çıkacak" raporu verdi.

1998 VE KONU MAHKEMEDE
Mimarlar Odası, İstanbul 5. İdare Mahkemesi'ne iptal davası açıp yürütmeyi durdurma talep etti.

2000 YÜRÜTME DURDURULDU
Mahkeme yürütmeyi durdurulmasına karar verdi.

2001 İPTAL KARARI ÇIKTI
Mahkeme planı iptal etti. Kararı uygulamayan belediye temyize gitti. Bu dönemde bölgede yasal ve kaçak yapılaşma patlaması yaşandı.

2005 İPTALI DANIŞTAY ONADI
Danıştay, Mimarlar Odası'nı haklı bulup planı iptal etti. Belediye bu kez karar düzeltme yoluna başvurdu.

2007 10 YIL SONRA KESİN SONUÇ
Danıştay, karar düzeltme talebini kabul etmedi. Mahkeme kararını onayarak iptali kesinleştirdi. Ancak 10 yılda çevre geri dönülmez şekilde betonlaştı.

2009 YENİ PLAN DA YOLDA
Belediye şimdi de dere hattında Halkalı Konutları ile havalimanı arasında kalan 600 dönümlük araziye yoğun yapılaşmaya açmak için imar planı hazırladı. Plan 15 Eylül'de Meclis'te. >>Haber 17'de

www.milliyet.com.tr

Milliyet

BASINDA GÜVEN

9 Eylül 2009 Çarşamba 50 Kr

FELAKET YAGDI

E-5 KARAYOLU

SILIVRI
SELİMPAŞA

ARAÇLAR
DENİZE GOMULDU

Aşırı yağmur Trakya'da felakete yol açtı. Sele kapılan 9 kişi ölüirken, 9 kişi kayıp. Sahil şeridinde sel suları yüzlerce aracı bir fındık kabuğu gibi denize sürükledi.

Muhtar camiden 'Kaçım' dedi
Anné, iki kızdan birini kurtarabildi

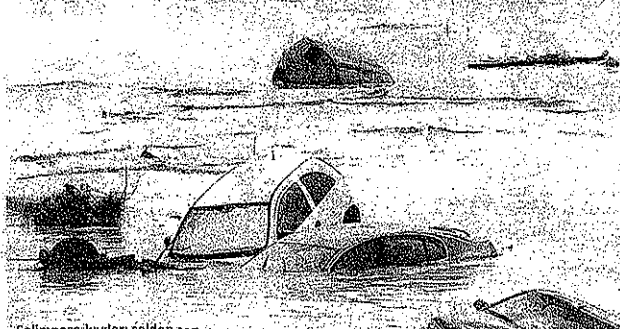
TRAKYA'DA öncelikle gece yarısı başlayan yoğun yağış sonucu E-5 ve TEM yolu trafiğe kapandı. Tekirdağ Saray'a bağlı Edirneköy'de "Kaçım sesi geliyor" anonsuyla köylüler sokaklara fırladı. Ancak Ahmet Topal'a ait çiftlikte çalışan Çakar ailesinin 5 ferdi sulara kapılarak kayboldu. Aileden dördünün cesedine ulaşılrken, baba Fatih Çakar bulunamadı. Köyde yaşayan Fatma Bilgin (79) ile eşi Mustafa da (82) boğularak öldü.

SILIVRI ve Catalca'da çok sayıda ev ve yüzlerce araç sular altında kaldı. Milliyet muhabiri Nevlin Doran'ın babası Faruk, Donat Catalca'da, felçli Remzi Demir (70) ise Silivri'de sele kapılarak hayatını kaybetti. Catalca'da Havvanur Körkmez'in de cesedi bulundu. Silivri'de sulara kapılan anahtaki anne ile kızı kurtulırken, 2 yaşındaki kız ise kayboldu. Karat'da alt geçidi su bastığından raylardan geçen kadın, tren çarpanca öldü >> 16-17'de

Edirne'den Çan havayla kaçan insanlar evleri bulamazken da yanlarına almıştı. Yağışların hayvanları öldürerek ardeği ve iki gün sürceği uyarılarında bulunmuştu.

FELAKET YAĞDI!

Selimpasa kıyılarında selden sonra karabe gırtlı denize sürüklendi otomobiller, ters dönmüş tekneler, felaketin boyutlarını gösteriyordu.

Marmara ve Trakya bölgesi son yılların en etkili yağışlarından birine sahne oldu. Silivri'de arabalar denize sürüklendi. Evleri ikinci katlarına kadar su bastı. Su üstünde kurtarılmayı bekleyen yüzlerce insan ölüm korkusu yaşadı.

Marmara ve Trakya siddetli sağanak yağışla birlikte sular altında kaldı. 9 kişi hayatını kaybetti. İstanbul Selimpasa'da asan yağış nedeniyle B-5 kamyonu trafiğe kapandı. Onlara otomobil sular altında kaldı. Selden en büyük hasarı Silivri, Selimpasa, Saray ve Catalca gördü.

Araçlarında mahsur kalanlar için kurtarma operasyonu yapıldı. Kıyıda sular altında kalan evlerde mahsur kalan vatandaşlar itfaiye botlarıyla kurtarıldı.

Tekirdağ'ın Saray İlçesi'ne bağlı Bahçeköy ve Güngörmez köylerindeki yolunundan geçen Kamburözü Deresi, asan yağış nedeniyle gece 03.30 sıralarında taş. Taşın, iki köydeki çok sayıda evi sular altında bıraktı. Bazı ağarlarda bulunan büyükbaş hayvanlar telef oldu. Saray İlçesi'nde de su baskınları hasara neden oldu. İlkeye bağlı bir çok köyde evler ve çiftlikler sular altında kaldı. Güngörmez köyü mevkinde bulunan ve sular altında kalan bir hayvan çiftliğinde 5 kişi kayboldu.

CATALCA

Önceki akşam saatlerinden itibaren kentte etkisini artıran ve gece boyunca da devam eden sağanak yağış, Silivri, Catalca, Küçükçekmece, Avclar, Kartal, Pendik ve Tuzla'da da etkili oldu. Silivri ve Catalca'da su baskını nedeniyle evlerinde mahsur kalan vatandaşlar, itfaiye ekiplerince çıkarıldı. Ev ve iş yerlerine dolan sular ise itfaiye ve JSK ekiplerince tahliye edildi. Bu arada, Catalca Devlet Hastanesi'nin polikliniklerini de su baskı, itfaiye ve orman bölge müdürlüğü ekiplerince suyun tahliyesi için çalışıldı.

Catalca Belediye Başkanı Cem Kara, "Bütün imkanlarımızı seferber ediyoruz, ancak baş edemiyoruz. Çevre ilçelerden yardım istedik. Değişik noktalarda kurtarma çalışmaları sürüyor" dedi. Pendik'te 5 katlı bir binanın çökmüş olduğu bildirildi. Yanına gelen itfaiye görevlileri de kalbira sızmadan sınırlıydı. Kuzey Ege Denizi'nde etkili olan fırtına, Gökçeada-Kabatepe ile Bozcaada-Geyikli hatlarındaki arabavapur seferlerini ölümsüz etti. Saatteki hızla zaman zaman 70 kilometreye asan poyraz nedeniyle, ilk olarak sabah 07.00'de Gökçeada'dan Kabatepe'ye yapılmış seferler iptal edildi.

Ege de nasibini aldı

Geyikli'den ise sabah 07.30'da Bozcaada'ya ulaşan araba vapurunun ardından, 10.00'daki sefer hava müdahaleleri nedeniyle ertelendi. Balıkesir'in Gönen İlçesi'ne bağlı Dereköy'de köprüden geçerken denizden kaybeden tek deniz taşıtı 64 yaşındaki Hasan Yılmaz sel altında kayboldu. Sarıköy'de de yolun çökmesi sonucu 30 sularına kapılan araçta 4 kişi kurtarıldı.

Rekor yağış düştü

Trakya'da son 24 saatte meydana gelen yağışlar rekor kırdı. Kırklareli'nde metrekareye 100 kilogram, Tekirdağ'da 80 kilogram, Edirne'ye 50 kilogram yağmur yağdı. Yağmur yüzünden sular meydana gitti. Özellikle Terkos, Silivri ve Catalca kıyılarında yağış etkisinde kaldı. Terkos'ta son 24 saatte metrekareye 75 kilogram, Silivri'ye 177,6 kilogram yağış düştü. İstanbul Meteoroloji Bölge Müdürü Doç. Dr. Mustafa Yıldırım yassanan bu durumun nedeni şöyle açıkladı: "Bir gün önce Silivri'de metrekareye 30,2 kilogram yağmur yağdı. Bu yağış toprağı doyurmuştu. Neden oldu. Bugün ise metrekareye toplam 177,6 kilogram yağış düştü. Dolayısıyla bu yağış toprak tutamadı. Benzer bir olay yine Silivri'de 16 Kasım 2007 tarihinde yaşanmış ve 6 saatte metrekareye 120 kilogram yağış düşmüştü. Bugün de benzer bir afet yaşadık ama bu seferki daha yoğun oldu."

HABER MERKEZİ

SILIVRI

CATALCA

SAAT 15:00 İTİBARIYLA NE KADAR YAĞMUR YAĞDI
Dün 24 saatte metrekareye düşen yağmur miktarı:
Silivri 177,6 kg
Florya 26,4 kg
Sarıyer 18,6 kg
Kamilya 27,2 kg
Büyükdada 42 kg

ÜÇ METRE AŞAĞI ÖLÜM İPİ SAKIN BIRAKMA!

Kurtarma çalışmalarıyla en hayvan üç metre yükseklikteki helikopterlerin çalışmalarıyla yapıldı. Boz vatanlar çalınarak kurtarılmayı bekleyen bazı da sel sular arasında çekiliş olundu.

BURAK KARA Fotoğraf

SILIVRI

İŞTE KURTARMAYA GELİYORLAR

İki saatlik afete evlerine yakalanan son yoldağlar ölüm korkusunu da yaşadılar. Bir karı-koca ellerinde köpekleriyle yan bellerine kadar sel suları içinde kendilerine gelen itfaiye araçına böyle ulaşmaya çalıştı. Bir hasta ise itfaiye erlerinin yanında felaketten böyle kurtarıldı. Catalca'da da mahsur kalanlar kurtarmaya çalışan bir itfaiye aracı sel sularına kapılarak devrildi.

Catalca'da sel suları bir arabayı sürükledi.

'Dereleri yol yapınca olacağı buydu'

Mücella Yagci - Mimarlar Odası Afet Komitesi ve Çevre Eki Doğalendirmeye Kurulu üyesi. "Yağış son derece doğal bir olgudur. Bu yaşananları kendi ürettiklerimiz sistemden kaynaklanıyor. Silivri dahil birçok bölgede çarpık bir yapılaşma var. Bütün dereleri kapadık ve yollar ve alanları dere haline getirdik. Toprağı suyu geçirmesini engellemek için betonla kapadık. Bu yüzden Silivri'de yağmur suyunun yüzde 99'u resmen akışa geçti. Cadde, sokaklar hepisi bir dere haline aldı. Selin nedenini yaptıklarımızla sorgulamamız gerekiyor."

'Cuma'ya kadar evlere girilmez'

Özcan İşiklar - Silivri Belediye Başkanı: "İlk kez bu yoğunlukta bir yağış yaşandı. Meydana gelen selden sonra, sular çekilmeye başladı ancak Cuma gününe kadar vatandaşların evlerine girmelerine izin veremeyeceğiz. Vatandaşları okullarda ve kapalı spor salonlarında alıyacağız. Bu süreçte ölümlerimiz devam edecek. Hacer çok fazla ve tespit etmeye çalışıyoruz."

İSTANBUL'DA SEL UYARISI

TRAKYA'YI ve İstanbul'un Avrupa'daki ilçelerini etkisine alan yağış bugünden itibaren İstanbul'da etkili olacak. Meteoroloji İstanbul Bölge Müdürü Doç. Dr. Mustafa Yıldırım özellikle bugün için İstanbul'un uyarıyor: "Kuvvetli ve sağnak yağış bekliyoruz. Özellikle seller ve yaldırlardan neden olabilir. Çarşamba günü etkili olacak yağışlar perşembe günü siddetini azaltarak devam edecek. Aralık sağnak yağışlar olacak. Ancak haftasonu İstanbul başta bir yağışlı havanın etkisinde kalacak. Bunun da kuvvetli olmasını bekliyoruz."

Vali Güler uyardı

İstanbul Valisi Muammer Güler de "İstanbul'da son yıllarda 13 yaşama geldiğimiz bir doğal afet yaşandı. Geçen yıl Eylül ayının başlarında 44 kilogram yağmur yağdıysa, uzun yılları Eylül ayının ortasında 35 kilogram iken, sadece dün ve bugün 22 kilogram yağmur düştü" dedi. Vali Güler şöyle devam etti: "Etkili yağışın bugün de özel-

İSTANBUL'DA HAFTABOYU YAĞIŞ VAR

Yazın 18/24... Cumartesi 20/26... Pazar 20/26... Haftanın toplam yağış miktarı 120 kg'dır.

Adım adım felakete

Sel felaketinin yaşandığı Ayayama Deresi çevresindeki çarpık ve kaçak yapılaşma, Başbakan Erdoğan'ın İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı döneminde yapılan plan değişikliğiyle başladı

ÖNAY YILMAZ İstanbul

Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi Başkanı Eyyup Mübaci, Ayayama Deresi'nin geçli alanların yeşil alan olduğunu, ancak 1997 yılında Başbakan Tayyip Erdoğan'ın Büyükşehir Belediye Başkanı olduğu dönemde yapılan bir plan değişikliğiyle yapılaşmaya açıldığını belirterek, "Rapor hazırlandı. Dikkate alınmıyınca Büyükşehir'e dava açıldı. Ancak davayı kazanmamıza rağmen planlarını değiştirmediler" dedi.

Mübaci, 2007'de Danıştay'da dayanım kendi lehlerine sonuçlandığını, ancak bu süreçte bölgenin kaçak yapılarla dolduğunu, son olarak da belediyenin felaketin yaşandığı bölgeyi yüksek yoğunlukta ve çok katlı yapılaşmaya açmak için yaptığı yeni bir planı Belediye Meclisi'ne getirmeye hazırlandığını söyledi.

1997'de değiştirildi

Büyükşehir Belediyesi'nin 1997'de 1/5000 ölçekli yeni bir nazım imar planıyla, bölgeyi rekreasyon alanı olma özelliğinden çıkarıp, yüksek yoğunlukta ve çok katlı yapılaşmaya açıldığını belirten Mübaci, şöyle konuştu:

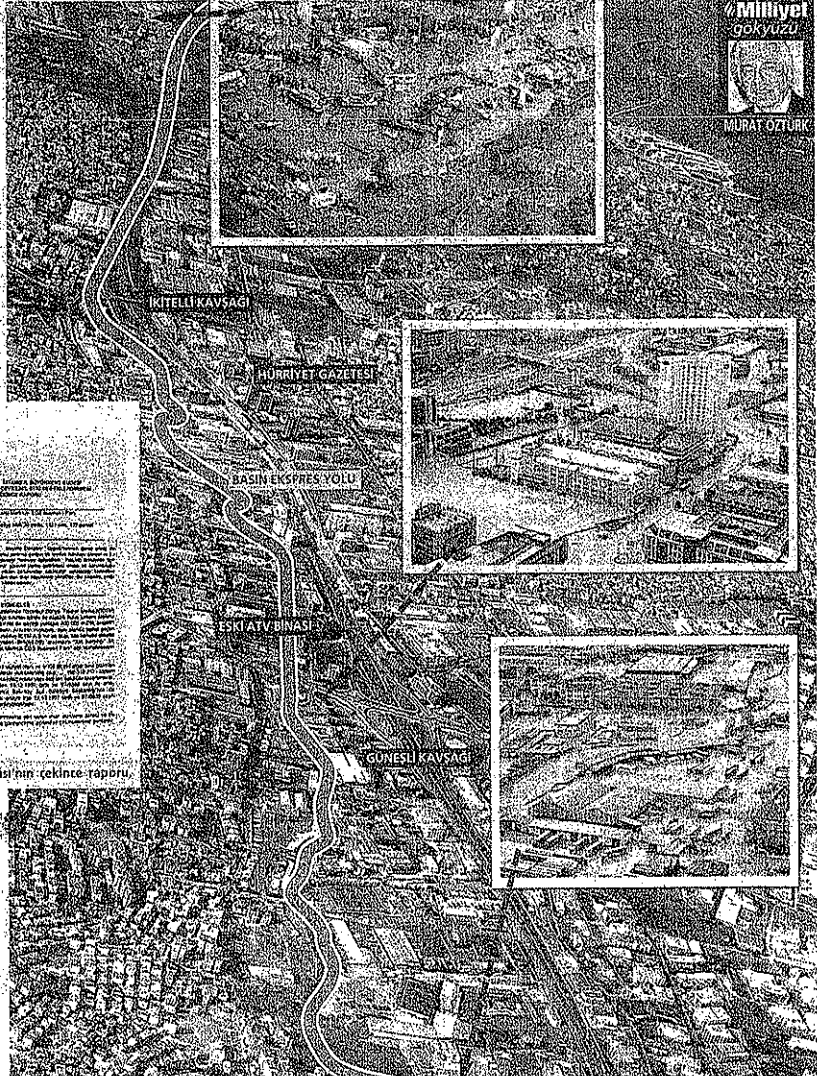
"Biz bu durum karşısında Mimarlar Odası İstanbul Şubesi olarak bir ÇED (Çevre Etki Değerlendirmesi) çekince raporu hazırladık. Bölgenin ekolojik bir özelliğinin olduğunu, bu nedenle bölgenin yapılaşmaya açılmamasının zarurlarını içeren raporu Büyükşehir Belediye Meclisi'ne taktik. Endişelilerimiz, 'Ayayama Deresi ekolojik koridorlardan biridir. Dere bölgesinin, yeşil ve rekreasyon alanı olarak kullanılması gerekir. Söz konusu plan değişikliğiyle bölge betonlaşacak, ekolojik özelliğini tamamen kaybedecek. Kentleşimle birlikte doğal felakete davetiye çıkarılacak. Bölgenin alt yapısını yeni yükler getirecek ve yetersiz olan yeşil alanlar daha da yetersiz hale gelecek dedik.

Ancak ne yazık ki dikkate alınmadı. Bunun üzerine 1998 yılında dava açarak hukuki süreci başlattık."

'Yeni plan hazırladılar'

Büyükşehir Belediyesi'nin, şimdilerde acele edinilen bölge olan Halkalı Toplu Konular ile Havatlımın Kavşağı arasındaki 600 dönümlük araziyi de yapılaşmaya açmak için yeni bir imar planı hazırladığını anlatan Mübaci, şöyle devam etti:

"Bu bölge de dava açtığımız bölge gibi planda yeşil alan, spor alanı ve kentel mezarlık alanı olarak yer alıyor. 15 Eylül 2009 tarihinde bu yeni plan Meclis'e götürülmeye hazırlanıyor. Yoğun yapılaşmaların acele neden olduğu herkes tarafından bilinir. Şimdi önemli olan 15 Eylül'deki bu plani geri çekecekler mi?"

Objektif Felaket ders olsun!

TAHA AKYOL
Lety@milliyet.com.tr

İSTANBUL korkunç bir sel felaketi yaşandı. Doğal afetle yıllardır süregelen insanı ve kurumsal kusurların birleşince yaşanan felakette 31 insan can verdi. Ticari zarar 100 milyon dolar! Kaç sanayicinin, esnafın ekmeği suya karışıp gitti!

İş ve sosyal hayat bakımından en önemli arterlerde trafik gülerdiler felç! Gerçek bir felaket! Kim suçlu?

Bu sorunun cevabını sırtlayan feci olay, 7 kadran bir servis aracının içinde çarpıp çarpına boğularak ölmüşlerdir.

"Servis aracı" juralara aykırı, hayvan bile değil, mal taşımacılığı için yapılmış! İçinde oturanlar sıralar bile yok. Dar, tek kapısı var. Sular basıyor, zavallı kadınlar boğuluyor. Kurallara uygun, sümme kapılı servis aracı olsaydı, dışarı çıkıp kurtulabileceklerdi.

Araçta boğulan kadınlar

Çalışanlarını böyle bir araçta taşıyan 'patron' denen adam!

Peki, öyle yetersiz bir taşıma aracının şehircilik açısından karşılığı, yetersiz altyapı değil midir?

Öyle bir araçta insan taşımamanın şehircilik açısından karşılığı, dere yataklarındaki sıkışık yapılaşmalar değil midir?

Göz yuman veya rüşsat veren, yahut önlemini almayan belediyeler değil midir?

Sel afetinde olduğunda sular denize atılacak altyapı tesislerinin yetersizliği değil midir?

Evet, böylesine bir yağış afeti Avrupa'da da benzer sınırlarla yol açıyor; Tuna ve Ren nehirlerindeki taşkınları biliyoruz. Ama bizdeki felaket daha ağır.

Aynı çapta bir afet, bizdeki yönetim ve insan kusurlarıyla birleşince, felaket daha büyük oluyor.

İstanbul'da yaşanan felaketin aslı mekânı, Ayayama Deresi yatağı... Derer bir yağış afeti 1995 yılında olmuş, aynı Ayayama Deresi yatağında benzer felaketler yaşanmıştı.

14 yılda çözüm getiremeyen belediyeler elbette suçludur!

Çeşitli dere yataklarındaki yapılaşmalar, istinlak edip araziyi açarak olan, sel felaketlerini önlemek için uygulamaya geçen belediyelerin kararlarına "yürütmeyi durdurma" engeli çarları yargı da suçlu!

14 yıldan beri...

Bes yıl önce Albayraklı Deresi taşmış, yine sel felaketi yaşanmıştı. Orun şokuyla belediyeye gerekli istinlakları yapıp, dere yataklarını boşalttı, sel sularının öne açıldı, altyapı tamamlandı... Üç gündür İstanbul sel felaketi yaşıyor, Albayraklı'de camur bile yok, çok güçlü!

Madem 14 yıl önce Ayayama Deresi taşmıştı ve sel afeti bir uyan yapmıştı... Albayraklı gibi, burası da halledilemez miydi, hem de 14 yılda!

Sadece ihmal değil. Öğrendiğimize göre, Ayayama Deresi'nin önünü açma ve altyapı çalışmaları Güneşli'ye kadar getirilmiş ve orada kalmış!

Sel sularının hızla denize akışını engelleyen yoğun yapılaşma Güneşli muntazamında olduğu gibi kaldığı için de felaket bu kadar ağır oldu.

Neden Güneşli'ye kadar gelindi de orada duruldu?

İstinlak sorunları yüzünden! Hem çok pahalı olan o yörede astronömik istinlak maliyetleri, hem istinlak davaları...

Yapılaşma geçen 10 yıldır önlenmeyişi bu maliyetlere gerek kalmasın, bu felaketler olmazdı...

Görüyorsunuz ne kadar geniş, çetrefill, çok yönlü bir sorun!

"Gelmeye üste" olmak kolay mı? Hem iletici ekonomilerin sağladığı yüksek gelir ve kamu harcaması gerektiriyor, hem etkin kamu yönetimi ve bireysel bilinçlenme...

Felaket, ders bari olsun. Bozulan tabiat dengesi kım bilir daha ne afetler gelecek çünkü.

Yapılaşma süreci böyle gelişti

Mübaci'nun verdiği bilgilere göre Ayayama Deresi çevresindeki yapılaşma süreci şöyle gelişti:

- Ayayama Deresi'nin geçtiği tüm alanların yanı sıra, yine aynı derenin güneyindeki İstanbul Dünya Ticaret Merkezi (İDTM), EGS (Ege Güney Sanayicileri Birliği) Business Park ve İbis Holding binalarının bulunduğu arazi, 1982'de hazırlanan 1/25 binişik nazım ve uygulama imar planlarında "bağaçlandırılacak alan" ilan edildi.
- 5 Mayıs 1997'de Başbakan Erdoğan'ın yönetimindeki İstanbul Büyükşehir Belediyesi, imar planlarında "İstanbul Dünya Ticaret Merkezi (İDTM) Alanı" olarak belirlenen Bakanlıkça ayrılan içinde ve Atatürk Havalimanı alanına Roma konumundaki Ayayama Deresi'nin de geçtiği yaklaşık 500 bini metrekarelik arazinin 200 bini metrekarelik dilimiyi ilgili 1/5000 ölçekli yeni bir nazım

imar planı yaptı. Bu planla bölge rekreasyon alanı olma özelliğini kaybetti. Böylece bu arazi yoğunlukta ve çok katlı yapılaşmaya açıldı. Aynı gün tasdik edilen plan değişikliğiyle "büyükölçü projeler" kavramı ve hedefli iptal edildi ve arazinin parçaları (parçelleme) ayrılarak, bu parselde "ayrı ayrı alan projeleri" halinde yatırım yapılmasına olanak sağlandı. Yani yeni planla bölgedeki parselasyon yoluyla birbirinden bağımsız yatırımların gerçekleştirilmesine de girilmiş oldu.

- Mimarlar Odası İstanbul Büyükşehir Şubesi de bu yeni planla ilgili bir çekince raporu hazırladı. Ancak rapor dikkate alınmadı.
- Mimarlar Odası bunun üzerine, 1998 yılında İstanbul 5. İdare Mahkemesi'ne yürütmenin durdurulması için dava açtı.
- Mahkeme tarafından 24.5.2000'de yürütmenin durdurulmasına, 31.01.2001'de de dava konusu işlemin iptaline karar verildi.
- Bunun üzerine İBB temize gitti. Ancak Danıştay'da da davayı kaybettiler. İBB'nin karar süzülmesine talebin ardından Danıştay 6. Dairesi, 15.8.2007 tarihinde nihai karar vererek planı iptal etti.
- Bu yargı sürecinde 1997 yılında başlayan yapılaşma hızla devam etti, bu yapılaşma da Ayayama Deresi'nin kuzeyindeki kaçak yapılaşmayı tetikledi.
- Felaketin yaşandığı bu günlerde ise, Büyükşehir Belediye Başkanlığı afetin yaşandığı bölgeyi, yani "rekreasyon alanı", "kent mezarlığı" ve "yeşil alan" olarak belirlenen bölgeyi, yüksek yoğunlukta ve çok katlı yapılaşmaya açan bir planı yürürlüğe koyma amacıyla İBB Meclisi'ne havale etti. Bu plan, 15 Eylül'de açılacak Meclis'te gündeme alınacak.

İstanbul'da selin harap ettiği Silivri, Çatalca, İdilli ve Halkalı'da yaralar sarılıyor. Temizlik, hasar tespit ve kurtarma çalışmaları dün de devam etti.

İstanbul'da önceki gün yaşanan sel felaketinin ardından önceki gece de siddetli yağış sürdüğü hem Avrupa hem de Anadolu yakasındaki bazı ilçelerde ordu ve işyerlerini su bastı. Bölgeci Tivankı deresi, etkili sağanak yağışla taşı. Derenin her iki yamaından geçen yollar trafiğe kapandı. Amavuköy'de de dere yatağı çevresinde kumullu olan Atatürk mahallesindeki civitlin birçoğunu su bastı.

Bu arada İstanbul'da yaralar sarılmaya başladı. Önceki gün can pazarı yaşanan ve trafiğe kapatılan Basın Ekspres Yolu, kontrolü olarak trafiğe açıldı. Büyükşehir girişinde yer alan ve önceki gün yine su

İstanbul yaralarını sarıyor

İstanbul'da selin harap ettiği Silivri, Çatalca, İdilli ve Halkalı'da yaralar sarılıyor. Temizlik, hasar tespit ve kurtarma çalışmaları dün de devam etti.

İstanbul'da önceki gün yaşanan sel felaketinin ardından önceki gece de siddetli yağış sürdüğü hem Avrupa hem de Anadolu yakasındaki bazı ilçelerde ordu ve işyerlerini su bastı. Bölgeci Tivankı deresi, etkili sağanak yağışla taşı. Derenin her iki yamaından geçen yollar trafiğe kapandı. Amavuköy'de de dere yatağı çevresinde kumullu olan Atatürk mahallesindeki civitlin birçoğunu su bastı.

Bu arada İstanbul'da yaralar sarılmaya başladı. Önceki gün can pazarı yaşanan ve trafiğe kapatılan Basın Ekspres Yolu, kontrolü olarak trafiğe açıldı. Büyükşehir girişinde yer alan ve önceki gün yine su

İstanbul'da selin harap ettiği Silivri, Çatalca, İdilli ve Halkalı'da yaralar sarılıyor. Temizlik, hasar tespit ve kurtarma çalışmaları dün de devam etti.

İstanbul'da önceki gün yaşanan sel felaketinin ardından önceki gece de siddetli yağış sürdüğü hem Avrupa hem de Anadolu yakasındaki bazı ilçelerde ordu ve işyerlerini su bastı. Bölgeci Tivankı deresi, etkili sağanak yağışla taşı. Derenin her iki yamaından geçen yollar trafiğe kapandı. Amavuköy'de de dere yatağı çevresinde kumullu olan Atatürk mahallesindeki civitlin birçoğunu su bastı.

Bu arada İstanbul'da yaralar sarılmaya başladı. Önceki gün can pazarı yaşanan ve trafiğe kapatılan Basın Ekspres Yolu, kontrolü olarak trafiğe açıldı. Büyükşehir girişinde yer alan ve önceki gün yine su

Sağanak yağış bugün öğlen yine geliyor

İstanbul Meteoroloji Bölge Müdürü Mustafa Yıldırım, yağışların bugün öğle saatlerinden itibaren çok şiddetli ve sağanak yağış şeklinde görüleceğini belirterek, "Yağış sel ve su baskını yaratabilecek nitelikte olacaktır" tahmin ediyor" dedi.

Yıldırım, "Daha önceki yağıştan 1,5 kat fazla olacak" tahminleri için, "Böyle bir öngörümüz yok. Yağış cumartesi günü de sürecektir, pazar günü etkisini kaybedecek" dedi. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden yapılan açıklamada da, "Cumartesi ile cumartesi günü son günlerde yaşadığımız yağışları aratmayacak şekilde yeni bir yağış havanın geleceği tahmin ediyor" uyarısında bulundu.

Sel suları yollara taşınca bu korkunç manzara ortaya çıktı

SILIVRI

Sel suları 9 kişiyi yuttu

İstanbul'da gece boyunca etkili olan ve gün içinde de hızını kesmeyen sağanak yağmur hayatı felç etti. Metropolün en çok etkilenen bölgesi ise yazlıkların bulunduğu Silivri ve Çatalca oldu. Çatalca'da iş adamı Faruk Donat otomobiliyle sele kapıldı, bir kişi kalp krizinden öldü. Saray'da 2 kişi ile 5 kişilik bir aile hayatını kaybetti...

BES KİŞİLİK AİLE YOK OLDU

SARAY

Tekirdağ'ın Saray ilçesinde sel sularının acımasızca kurban seçtiği bes kişilik Çakar ailesinin tamamı kayboldu. Sel suları çiftlik evini yıkarken Çakar ailesi kurtulamadı. Anne Handan Çakar ile kızları Büsra ve Afra'nın cesetleri bulundu. Baba Fatih ve kız Berna'nın cesetlerine ulaşılmadı. Arama çalışmalarına jandarma ve polis katıldı.

Afra (6)

Berna (9)

Büsra (12)

Baba Fatih Çakar (40)

Anne Handan Çakar (30)

Hayati KILIÇ / İSTİHBARAT

Marmara'ya nefes aldumayan sağanak yağmur, kent genelinde hayatı felç etti. Metropolün en çok etkilenen bölgesi ise yazlıkların bulunduğu Silivri ve Çatalca oldu. Sağanak yağış toplam 9 can aldı. Kayıp 13 kişi ise aranıyor.

Otomobiliyle sele kapıldı

Sabah saatlerinde Silivri'de sahibi olduğu çarşı fabrikasına gitmek için evinden çıkan Faruk Donat, yolda önce yoğun yağışla karşılaştı. Ardından aniden bastıran sel suları otomobiliyle birlikte isadamı sürükleyip götürdü. Donat, son anlarında ailesine telefon edip "Çok kötü durumda'yım" diye yardım istedi. Bu telefon isadamından alınan son haber oldu.

Cesedini oğlu buldu

Çatalca Belediye Başkanı Cem Kara, Donat'ın arabasıyla sele kapıldığını, İstanbul'dan Akut ekibi beklediğini duyurdu. Kovukdere mevkinde kaybolan Donat'ın ailesi ise arama çalışmalarına jandarma ve AKUT ekiplerinin destek vermediğini ıleri sürdü. Bölgeyi aramaya başlayan ailesi Donat'ın önce arabasına ulaşılardan talihsiz adamın cesedi oğlu tarafından bulundu.

Bu arada Tekirdağ'ın Saray ilçesinde 5 kişilik Çakar ailesi sel sularına kapılarak öldü. Yine Saray'da Fatma Bilgin (79) ve Mustafa Bilgin'in (82) cesetleri bulundu. Pendik'te ise gibe dönen alı geçidi kullanmayı raylardan geçen Tülay Camsarı (58) hayatını kaybetti.

Faruk Donat

2 yaşındaki Dila kayıp

SILIVRI'DE 34 yaşındaki Aşlı Manav ve iki küçük kızının bulunduğu otomobili yazlıkların sularına kapıldı. Anne 6 yaşındaki kız Azra'yı kurtarıp kendisini araçtan atabildi, ancak 2 yaşındaki kız Dila ellerinden kayıp gitti. Selin alıp götürdüğü küçük Dila'yı arama çalışmaları sürüyor. Anne Manav ve kız Azra ise sağlık ekipleri tarafından Yesilköy'deki International Hospital'a getirilerek tedaviye alındı. Hayati KILIÇ

CATALCA

SAVAŞ ALANI GİBİ

Tiryak'daki yobas Silivri, Çatalca ve Saray felaket bölgesine çevirdi. 1000'e yakın araç hasar gördü. İşyerlerindeki tonlarca mal kül lanılmaz hale geldi. Selin ardından ilçelerin caddelerinde harabeye dönmüş araçlar ve dükkanlar inanılmaz görüntüler oluşturdu. Zarar milyarlarla ifade ediliyor.

Ergenekon salonunu su bastı

İkinci Ergenekon duruşmasının yapıldığı Silivri Cezaevi'deki Mahkeme Salonu'nun çabası sağnak yağmur nedeniyle delindi. Çab ve pencerelerden sızan yağmur suları mahkeme başkanı Köksal Şengün'ün odası, Baro ve basın odası ile koridorları doldurdu. Duruşma salonu yanındaki yemekhane bölümünün tavanı ise çöktü. Yemek-

hanede oturan davanın sanıklarından Hüsnü İkon ve Kemal Gürüz yara almadan, ıslanarak kurtuldu. Bu arada elektrik sistemi ise kapandı. Yağınuran arıarak devam etmesi, mahkemeye girişteki kapının ağır hasar görmesi, duruşma salonunun su alması üzerine mahkeme heyeti, duruşmayı 14 Eylül Pazartesi gününe ertelendi.

31 ÖLÜ

KİM HESAP VERECEK?

Fotoğraf: AUCER/ANKAYA (DHA)

Selin içinde can pazarı

Su havzaları, dere yatakları rant uğruna imara açıldı. Pazar gününden bu yana Meteoroloji kuvvetli yağış uyarısı yaptı, kulak asan olmadı. Önceki gün hayatını kaybeden 10 kişiye dün İstanbul'da 21 kişi daha eklendi. Kayıplar hâlâ aranıyor

7 kadın aynı araçta boğuldu

İŞLERİNE gitmek için yola koyulan İstanbullular saat 06.30'da başlayan şiddetli yağmuru 07.30'da selc dönüşmesiyle ne yapacaklarını şaşırıyorlar. 1995'te taşıdığı için ıslah edilen Ayarınama deresi yine taşıtı. Oluşan sel, İkitelli-Basin Ekspres Yolu üzerinde seyir halindeki araçları yuttu. Yüzlerce araç, karayolunda 2 metreye ulaşan sel sularında sürüklenirken, vatandaşlar araçların üzerine çıkarak yardım beklediler.

Ulaştırma Bakanı'ndan altyapı itirazı

SİVİL savunma ekipleri azgın bir nehre dönüşen yolda botlarla insan kurtarılmaya çalıştı ancak yardım yetersiz kaldı. Bazıları çevredeki vatandaşların yardımıyla kurtuldu. Bağcılar başta olmak üzere Başakşehir, Gaziosmanpaşa, Küçükçekmece, Esenler, Sultangazi ve Avcılar'da yüzlerce ev ve işyerini su bastı. Ve Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım felaketin ardından "Altyapıyı yapmadan üstyapıyı yapıyoruz" açıklaması yaptı. Vatandaş şimdi soruyor, "Peki, felaketin hesabını kim verecek?"

Felaketler istifaları da getiriyor >> 20'de

Yağış Anadolu yakasında sürece >> 18'de

Koca TIR'lar hurdaya döndü

Yağmacılar işbasında

YEDİ KADIN 'İŞÇİ GİBİ' YASADI, 'İŞÇİ GİBİ' ÖLDÜ

PAMEKS tekstil firması servis aracı olarak da kullandığı yük taşıma amaçlı minibüs sele kapıldı. Onbe oturanlar kapıları açarak kurtuldular ama Nebahat Salkın, Özde Oturanlar kapıları açarak Özden Binali, Fikriye Özen, Altun Yüksek ve Mevde Kırıcı adlı 7 kadın işçi arkadaşları tek kaptırı açamayınca boğularak can verdi. Hepsi aynı mahallede oturanların ardından bir komşuları böyle bağırıyordu. "İşçi gibi yaşadılar, işçi gibi öldüler..."

TIR SOFÖRLERİ SELE UYKULARINDA YAKALANDI

BAŞAKŞEHİR girişindeki İSTOC yan yoldaki İkitelli Osmanlı TIR Garajı'nda araçlarında uyuyan şoförler de sel sularında boğuldu. Sele kapılan araçlar havalimanına gidiş yolunu tamamen kapatırken, o bölgede Süleyman Süleymanoğlu, Kendal Gönenç, Serkan Göğel, Ali Karagoç, Salim Öztas, Serhat Gürel ile henüz kimliği belirlenemeyen 4 kişi hayatını kaybetti. Hurdaya dönen TIR'lardaki bazı şoförleri arkadaşları kurtardı.

YAĞMALAMA OLAYLARI BÜYÜK UTANÇ YARATTI

BAĞCILAR, Küçükçekmece ve Başakşehir'deki bazı işyerlerinin yağma olayları yaşandı. İkitelli'de bir alışveriş mağazasının ana deposunun yıkılması sonucu caddelere taşan elektronik eşyaların kaptırılması üzerine olay yerine gelen polisler duruma müdahale etti. Vali Muammer Güler ise "Bunu yağmalama şeklinde değerlendirmemiz yanlış bir yorum olur" dedi.

ERDOĞAN: DERENİN İNTİKAMI AĞIRDIR

BAŞBAKAN Erdoğan, sel baskınlarının yüzyılın felaketi olduğunu söyledi ve en kısa sürede derelerin ıslah edileceğini belirtti. "Atalarımız, 'Derenin intikamı ağır olur,' demişler diyen Erdoğan, "Dereler yataklarındaki bütün yerleşimleri bizim süratle kaldırmamız lazım" şeklinde konuştu.

FARÇALANAN ARAÇLARDAN SAÇILDI

'TIR varilleri' tehlike saçtı

Selin vurduğu İktisadi TIR garajında araçlardan etrafa yayılan "eter sülfat" varilleri büyük tehlike saçtı. İstanbul Tabipler Odası Genel Sekreteri Hüseyin Demirdizen, varillerle ilgili hiçbir inceleme yapılmadığını en çok şikâyet edilen ilaççıları eleştiriyor. "Eter sülfat sulara karışabilir ve solumun yoluyla da insan sağlığına zarar verebilir. Bölgedeki suların analizleri yapılmalı" dedi.

Demirdizen'in uyarılarına karşın, "İstanbul'da onlarca iş makinesi savaş alanına dönük bölgede çalışmaya devam ediyor. Vatandaşlar da uzmanların "tehlikeli" dediği varillerin yanı sıra bulaşıcı biteni izledi.

'Su yarınsı'

Sağlık Bakanlığının önceki gün yayımladığı "Sebeke suyunu içmeyin, gerekirse kaynatın" uyarısını yerel televizyon uzmanlar, olası salgın hastalıklara da dikkat çekti. "Bir süre sebeke suyunu içmeyin uyarısı yapıyor ama bu suyla buluşuk yıkıyor, diyorlar. Yüz yıkıyor, yüz yıkıyor" diyor Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi Prof. Dr. Hilal Özcebe. "Bu tür felaketlerde kanalizasyon ile sebeke suyunun karışması tehdit oluşturabilir. Bağışık sistemi enfeksiyonları ortaya çıkabilir. Belediye sürekli analizler yapmalı" dedi. ■ AYSEGÜL AYDOĞAN ATAKAN, ŞAKİR AYDIN İstanbul

FELAKETİN ARDINDAN NE DEDİLER?

Şaşırtan afet açıklamaları

Sel felaketinin ardından birçok yetkili yaptıkları açıklamalarda suçu, yağışın şiddetine, doğaya, özelliğine değil, bazıları ise vatandaşlara attı. Yetkililerin sorumluluklarına dikkat çekmekten kaçınan açıklamaların bazı başlıklarını şöyle:

- Başbakan Recep Tayyip Erdoğan: Derinin intikamı ağır olur. Şu anda olan da budur.
- Ulaştırma Bakanı Binali Yıldırım: Kendi elimizle Allah'ın yarattığı doğayı katliyoruz. Kamu idaresinin ihmali olduğu kadar vatandaşın da var.
- Çevre Bakanı Veysel Eroğlu: Bu hakikaten bir tufan belirtisi. Buna ne Amerika'da ne Türkiye'de alınacak önlem yoktur.
- İstanbul Valisi Muammer Güler-Altyapıda bazı sorunlarımız yok değil, ama bu yağış çok güçlü sızıyaplarını bile dayanmamızı gerektiriyor.
- İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş: İnsanlığın doğayı koruyacağı kullanılmayan fatursu. Buzullar erimeye başladı, ekolojik kuyumattan bahsediliyor.
- Kültür ve Turizm Bakanı Ertuğrul Günay: 'Silivri'den neredeyse Gebze'ye kadar bütün bu alanı İstanbul saymamak da ne kadar tarihin doğru. Ne kadar şehirci açısından doğru? Bu soruların, ■ İSTANBUL-ANKARA Milliyet

DÜNYA FELAKETİ BÖYLE KONUŞTU:

İstanbul tufan altında boğuldu

Türkiye'de en kayıplarına yol açan sel felaketi tüm dünyada yankalandı. Felaketin boyutunu ortaya koyan fotoğrafları yayımlayan medya, "İstanbul kaos getirdi", "Yollar nehirlere döndü", "İstanbul bir tufan altında boğuldu" gibi yorumları yaptı.

- NEW YORK TIMES: Şiddetli yağmurun ardından kent birçok alacak bölgesi suların altında kaldı. Uzmanlar, altyapı yetersizliğinin kayıplara katkıda bulunduğunu söyledi.
- TIMES: Sellar yolları hızlı akan nehirlere dönüştürürken, yedi kadının kendilerini ise götürülen minibüs içinde boğulmasına neden oldu.
- TELEGRAPH: Sellar İstanbul'da düzenli olarak insanın ölümüne yol açtı.
- EL PAIS: Son 80 yıldan önceki yağmurları, Türkiye'nin kuzeyindeki bazı bölgelerinde büyük zarara neden oldu.
- GUARDIAN: Sellar İstanbul'da kaos getirdi, en az 20 kişi öldü. Hızlı nüfus artışı, metropolün yeterli altyapı olmadan gelişmesine yol açtı.
- BBC: Türkiye'nin en büyük kentini vuran seller, evler ve yolları bataklıkla döndürdü.
- LIBERATION: İstanbul tufan altında boğuldu.
- EL MUNDO: Sellar büyük maddi zarara neden oldu.
- WALL STREET JOURNAL: Sellar İstanbul'u vurarak 20 kişi öldürdü.
- LE MONDE: Türkiye'deki şiddetli seller, 30 kişinin ölümüne yol açtı. ■ LONDRA ANKA

FACİAYA KIL PAYI

İstanbul selden sonra havada yaşanacak bir felaketin de eşiginden dönmüş! Havalimanı bölgesindeki Basın Ekspres Yolu çevresinde mahsur kalanları kurtaran helikopterlerin, uçakların çarpışmalarını için kule tarafından defalarca uyarıldığı öğrenildi. Akıllarda ise şu soru kaldı: Pist neden kapatılmadı?

İstanbul'daki sel felaketinde Sefaköy'de bulunan fabrikalarda mahsur kalanlar askeri helikopterler tarafından kurtarıldı. Büyük bir facianın eşiginden döndüğü öne sürüldü. Atatürk Havalimanı'ndan kalan uçakların iniş kalkış hattında (course) kurtarma faaliyeti yapan helikopterlerin pilotları, kule tarafından hatları çıkmaları ya da defalarca uyarıldı. Uzmanlar acil bir durumda olduğu için pistin kurtarma sırasında uçuş trafiğine kapatılması gerektiğini bildirdi.

Kule birçok kez uyarı

Türk Silahlı Kuvvetleri'ne bağlı helikopterler önceki gün İstanbul'da kurtarma faaliyetlerine katılmıştı. Basın Ekspres Yolu çevresindeki fabrikalarda mahsur kalanlar kaçarak çatıya çıkan vatandaşlar, helikopterlerden sarkıtılan halatlarla kurtarıldı. Helikopterler bölgeye birçok sorti yapıpken, Atatürk Havalimanı'nın 1.8-3.6 olarak adlandırılan pistindeki uçaklar ise Sefaköy yönünden kalkış yapıyor.

Uçakların iniş kalkış hattında kurtarma faaliyetinde bulunan helikopterlerin pilotları kule görevlileri tarafından birçok kez uyarıldı. Pilotlar, kuledeki "Tırmanma hattı içinde uçuşmayın" şeklinde tezis anonslarla dinlerken, can kurtarmak için çaba sarf etti.

Pist kapatılabildi

Türkiye Hava Yolları Pilotları Derneği (TALPA) Başkan Yardımcısı, kapatan pilot Mete Dane, "Burada öncelikler göz önüne alınmalı. Eğer ortada bir can söz konusu ise pist kapatılabildi; o uçaklar başka piste kaydırılabiliyor ya da başka meydanlara yönlendirilebilir" diye konuştu.

Yağma için Zonguldak'tan minibüs kiralayıp gelmişler!

Basın Ekspres Yolu çevresindeki iş yerleri ile fabrikalardan sürüklenen malları yağmaladıkları iddiasıyla gözaltına alınan 58 kişi hakkında "nicelikli hırsızlık" suçlamasıyla 7 yıla hapis cezası ile cezalandırıldı. Başlıklarını şöyle:

- Sistemli suç örgütüne başkanı olduğu iddiasıyla Zonguldak'tan minibüs tutup gelen bir yağmacı grubun da olduğu ortaya çıktı.
- İstanbul'un çeşitli ilçelerinden de yağma amacıyla bölgeye gelen bir çok kişi olduğu belirtildi. Konuyla ilgili görevlendirilen 3 savcının talimatıyla harekete geçen polis, önce 61 kişiyi sorguya aldı. Yağmacılar, daha sonra isteksiz yargılanmak üzere serbest bırakıldı.
- Aynı kapsamda gözaltına alınan 5 kişi hakkında da "hırsızlık" ve "polis muhalefeti" suçlamasıyla Baki Köy, Güntürbüz ve Boğazlıçay'da işlem yürütülüyor. Yağma işi dün de sel bacası TIR garajında 2 kişiyi daha gözaltına aldı. ■ EBA ALUS İstanbul

Sel, Cebeci Mezarlığı'nda mezarları da yıkıp geçti

İstanbul'da yaşanan sel felaketi, Cebeci Mezarlığı'nda bir bölümü de yıkıp geçti. Haberler'deki kabristanda çok çok mermer vadiden aşağı sürüküldü. Mermer taşları süken mezarlıardan bazıları ters dönerken, bazıları da birbirine çarpıştı.

Bazı vatandaşlar, kırılan mezarlar ve bun birinde dağılmış kemik parçaları ve kafatası gördüklerini anlattı. Mezarlığın tahrip olan bölümüne ulaşıldığında ise hiçbir yetkili ya da sili yakınının bulunmaması dikkat çekti. Yağmur nedeniyle tahrip olan ve terk edilmiş izlenimi veren mezarlığı çevresinde ise sadece özel güvenlikçiler, "Neden hiç cenaze sahibi yok" sorusuna, "Tüm bölge yakınları haber verildi. Bazı cenaze sahipleri yakınlarını başka bir mezarlığa defnettirdi" yanıtı verdi. ■ TAHSİN AKSU İstanbul

Sorumlu vatandaş oldu!

METEOROLOJİ UYARDI

İstanbul Vali Yardımcısı Çakmak, meteoroloji verilerinin yeterli olmadığını savunurken, "Vatandaş da önlemini almalıydı" dedi.

VALİLİK VERİLER YETERLİ DEĞİLDİ

SENOL DEMİRCİ İstanbul

Meteoroloji yetkilileri, selin neden olan yağışla ilgili olarak gerekli uyarıları önceden yaptıklarını bildirirken, "afetleri sorumlu İstanbul Vali Yardımcısı Hikmet Çakmak, verilerin yeterli olmadığını savundu.

Savaş ve doğal afetle mücadelede valiliğin sorumluluk alanı olduğuna dikkat çeken Çakmak, "Her türlü yol kapama ve tahliye yetkisi ne sahibiz. Ancak bu gibi önlemleri alamamız için kuvvetli veriler gerek. Boşaltma ve yol kapama uygulamaları için sağlanan veriler yeterli" dedi.

'Kimse beklemiyordu'

Valiliğe ulaşan meteorolojik bilgiler doğrultusunda hareket edildiğini kaydeden Çakmak, "Bir saat içinde metrekareye 180 kilogram yağış düşeceğine yönelik bir veri yoktu; sadece yağışın yağacağını beklediği rapor edildi. Daha önceki yağışları dikkate alarak tahyie

ve yol kapama önlemlerine gerek olmadığını karar verdik. Herkes tedbiri alsın" diye de halka duyuru yaptı. Ayrıca, suyu fark eden şoförler yoldan çıkmaları, "Vatandaş önlemini almalıydı. Bilgi gelseydi TIR garajını boşaltırdık" dedi. Meteoroloji İstanbul Bölge Müdürü Mustafa Yıldırım ise 6 Eylül Pazar günü Marınar

Bölgesi'nde sel, su baskını ve yoldan düşmesi konusunda resmi birimlerin bilgilendirildiğini kaydetti. Yıldırım, "Genel Müdürlük açıldığında yapıldı. Bölge Müdürlüğü uyarıldı. Pazartesi, sel ve çarşamba günlerine yönelik yine meteoroloji tarafından verilen doğrultusunda uyarılar yapıldı. Yağışların aşkını kuvvetleneceğini, gece daha

da artacağını açıkladı. Gerekli önlemlerin alınması için resmi birimlerin bilgilendirildiği" diye konuştu. Yıldırım, Hititli bölgesinde 4 gün içinde metrekareye 262 kg yağış düşmesine de dikkat çekerek, "Son 80 yılın istatistiklerine göre Eylül ayında İstanbul ortalaması 50 kilogramdır. Bu kadarını kimse beklemiyordu" dedi.

UGURLANDILAR Servis aracıyla ölüme yakalanan kadın işçilerden 7 çocuk annesi Salkım'ın (39) cenazesi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi'ne ait 'Cenaze Arayıcı Zonguldak'ın Catalağı beldesine götürülerek toprağa verildi. 37 yaşındaki Nuriye Can da, Sinop'un Çelelek ilçesinde gözyaşları arasında son yolculuğuna uğurlandı. Altun Yüksek (46) için de Giresun'da cenaze töreni düzenlendi. Yüksek'in cenazesi, merkeze bağlı Mesudiye köyünde toprağa verildi. Yüksek'in bir süre önce ölmeye başladığı ve İstanbul'daki kızkardeşi Gülay Yüksek ile birlikte aynı evde kaldığı, kasımda da emekli olmaya hazırladığı belirtildi. Fotoğraf: Bünyamin AYGÜN

Yedi ev, yedi kadın, yedi tabut

Servis aracı diye bindirildikleri yük taşıma minibüsünde sel felaketine yakalanarak can veren tekstil işçisi kadınlar için dün Sefaköy'ün İnönü Mahallesi'nde yas vardı. Çünkü 7 evden 7 tabut birden çıktı

SUKRAN PAKKAN İstanbul

Sefaköy'deki İnönü Mahallesi'nin yoksul ara sokaklarında oturan, aşağı mahalledeki Pameks Tekstil'de çalışan yedi işçi kadın, İstanbul'un en büyük sel felaketine kurban oldu. Servis aracı diye bindirildikleri yük taşıma minibüsünde sel felaketine yakalanarak can veren tekstil işçisi kadınlar için dün Sefaköy'ün İnönü Mahallesi'nde yas vardı. Çünkü 7 evden 7 tabut birden çıktı.

Aynı mahalleden yedi tabut çıkacak, her köşe başında da ayrı bir cenaze aracı. Evlerin önü kalabalık, evlerin önünde acı var.

Komsular mahallede taziyeler sıralaması yapmış. "Önce Bircan'a, sonra Güldane'ye buluyoruz" diyor biri diğerine. Acısı paylaşılacak, birlikte ağlanacak çok ev var strada.

Küçükçekmece Müftülüğü'nden mahalleye gönderilen görevli ünamı gördüğü kalabalığa şöyle sesleniyor: "Doğduğuna manyorsun, öldüğünde ünamcaşın."

İnanmak kolay, kabullenmek, kederlenmemek zordur. Bu yüzden bu mahallede bir süre çocukların top oynaması, sevgi gülmeleri, onları ayken tek yanlarına yasak. Yedi evde, yedi komşu acıya bühustacaktır.

Kardeşini okutuyordu

Asgari ücret karşılığında bazen günde 13 saat, haftada 7 gün çalışan işçi kadınların arasından hiçbiri sorulacaklar var. Bir akraba: "Bu işkenceye değmezdi, ama mecbur kalınca. Bir dakika ne oluyor, diyemiyorsun" diyor kederli kederli. Komşulardan: "Devlet hesap sörecekmiz ama" diyor, yanıtını da alıyor:

"Bizleri düğ öldürülerken yoktun, yarın onlara dava açsan ne olacak?"

Sokaktan en başında Bircan Karatas'ın evi var. Sekiz yıl önce Ardahan'ın Gübübe köyünden göç eden aile, mahallenin en yoksullarından. Hem ekonomik hem de sosyal açıdan zayıf. Bircan, aksamına ne yapacağını düşündüklerinden, işçiyeye edeceğe maddi gücü de bulamadı. Baba bir TIR gacıdır. Bircan tekstil atölyelerinde iş buldu. Birlikte altı nüfuslu evi geçindirmeye, kardeşlerini okutmaya koyuldular.

Bircan'ın düğünden düşürmediği bir arkadaşısı vardı köyden, hemşire olmuş. Bircan da aklına koymuş, önce dışardan işçiyi bitirip sonra hemşirelik okuyacaktı üniversitede.

Kadın işçilerin ölümünde 2 tutuklama

Sel felaketinde servis aracı olarak kullanılan kalın minibüsün içinde can veren 7 kadından ölmeye sebebiyet veren araçta bulunan Pameks şirketinin sahibi ve idare amiri tutuklandı, servis şöförü serbest bırakıldı.

45 saat sorgulanan firmanın sahibi Cevdet Karahasanoğlu, firmanın idare amiri Ferit Güncü ve servis şöförü Mehmet Ögüz, "takrile ölüme sebebiyet vermek" suçundan tutuklanmadan tahliyeyle 2 Sulu Ceza Mahkemesi'ne gönderildi.

Karahasanoğlu ve Güncü "burden fazla kişinin talebine ölüme sebebiyet vermek" suçlamasıyla tutuklanırken, şöför Mehmet Ögüz serbest bırakıldı.

Pameks Tekstil firmasının çalışanları ise dün bir yandan selden etkilenen fabrika binasını temiz-

lenirken, bir yandan arkadaşlarının gözü önünde ölmeye göğsünü söktüğü yasıyordu.

'Servis aracı değişti'

Minibüsün içinden kurtulanı başarılan fabrika işçisi Gülşim Şenköğü aracı her zaman kullandıkları servis minibüsünü olmadığını, yapımının uygun olması nedeniyle başka bir aracı tahsis edildiğini söyledi. Kendisinin de minibüste şöförün yanında oturduğunu belirten Şenköğü de sonda oturduğunu söyledi: "Fabrikaya girdiğimizde önce için kapayı açtım, aydınlatmaları açtım. O anda birden su baskını, ben de inanmadım. Bir panik oldu. Şöförümü çok çağa harcadı, beni o kurtardı. Olaydan sonra bayılmışım."

'Uyardık ama dinlemedik'

Bircanların birkaç metre ilerisindeki Naciye Karadeniz'in evinin içinde oturacak yer kalınması. Kızları, daniaları, yakınları kapının önünde taziyeye kabul ediyor. 17 yaşındaki kızı Şeyda merdivenlere yığılmış, kucuklarında ablasının bir yaşındaki kızı Yaren'ın.

Annesinin, yıllarca yine tekstil işçisi olan babasına evin geçiminde destek olabilmek için evlere gündelikçi olarak temizliğe gittiğini söylüyor, gözleri yaşararak: "Üç yıl önce Pa-

Bircan Karatas

Sebahat Salkım

Naciye Karadeniz

Nuriye Can

Güldane Çiftçi

Özlem Ünal

meks'teki işi bulunca çok sevinmiş, hem sigortası olacak, hem de mesaiyeye kalınca ek ücret alacak" diye.

Karadeniz en son aynı fabrikada çalışan büyük damadıyla konuşmuş evden çıkmadan, "Çok yağış var, ne yapacak?" diye sormuş. Damat Erdal Turan diyor ki, "Çok söyledik, Bu araçlara biz bindirmeyin" dedik. Dinlemedik."

Özlem Ünal, henüz 19 yaşındaydı, kapı komşusu Naciye ablasıyla ölüme aynı anda yakalandı. Babası tekstil işçisiydi, çocuklukta beri hayali moda tasarımcısı olmuştuk. Babası destek oldu, kurslara gitti, üç yıl önce bu atölyede modelist olarak işe başladı.

Her sabah 07.00'de çıktığı evine, akşam servisiyle dönerdi, evinde baba beklerdi diraktarı. Daha ilk akşam babası servistekilerin taburelerin üzerinde oturduğunu fark etti, tiraz etti ama ezdim bulamadı. "İşi bırak" dediği kızı işe işini çok sevirdi, "Zaten 10 dakikalık yol" diye babasını ikna etmişti.

Sabah evden çıkmadan İmamgâh belgesi için babasına kimliğini teslim etti, annesi arkasından şöyle sesleniyordu: "Dikkat et, islanma!"

Pazartesi iş, çarşamba ölüm

Güldane Çiftçi (23), sekreter olarak çalışırken işsiz kalınca yana yakula iş aramaya koyulmuştu. Çoğunluğu tekstil işçisi komşuların yardımı eli sonunda, biri Pameks'in iş başvuru formundan getirdi, geçen hafta doldurdu, hemen işe alındı. O kadar sevindi ki, komşuları dolmuş iş bulduğuna haber verdi. Çarşamba sabah, daha işe başlamasın için üçüncü gününde biniği serviste ölüme yakalandı.

Aynı günde son yolculuk

Dördüncü cenazesi isti mahalledeki Akçemsettil Camii'nden birlikte son yolculuğuna uğurlandı: Üçü işe memleketlerine gönderildi.

Kısa bir süre önce esi vefat eden ve kız kardeşleriyle birlikte yaşamaya başlayan Altun Yüksek ayılığın aldığı gibi kardeşlerine gönderdiği Giresun'daki köyüne; 13 yaşındaki oğluna gözi gibi bakan, okuması için gece gündüz çalışan Nuriye Can ile aldığı asgari ücretle 18 ve 15 yaşındaki iki kızının geçimini sağlayan Nebahat Salkım da daha geçen hafta içinde bulunduğu Zonguldak'a bu kez tabutuyla geri gitti.

Pameks de inceleme başlattı

Selde hayatını kaybeden işçilerle ilgili olarak Pameks Giyim Sanayi'nden de bir açıklama yapıldı. Açıklamada şöyle denildi: "Şirketimiz dün 7 evladını yitmiştir. Bu canları geri getirebilmek mümkün değildir ama şirketimiz tüm yöneticileri ve çalışanları ile el ele vererek bu evlatlarının ailelerinin acılarını hafifletmek için ne gerekiyorsa yapacaktır."

Araç bazı haberlerde belirtildiği gibi kapalı kasa kamyonet olmayıp yandan sürgütlü kapısı, arkadan iki yana açılan kapısı olan ve bu kapılarda iki adet camı bulunan bir araçtır. Bununla birlikte insan taşımaya elverişli olmayan bu araçta kullananın işi-kin şirket içinde inceleme başlatılmıştır. SAKIR AYDIN, ESRA ALUS İstanbul

İSTANBUL'U DA GÖBEKTEN VURAN SEL FELAKETİNİN BİLANÇOSU BÜYÜYOR

2 günde 31 can

Dünyanın sayılı metropollerini arasında yer alan İstanbul, sele teslim oldu. İslah edilen dereler şiddetli yağışla taşı, onlarca araç sürüklenip sulara gömülürken, 2 günde 24 kişi yaşamını yitirdi. Trakya'daki ölümlerle birlikte can kaybı 31'e çıktı.

Trakya'yı etkisi altına alan ve önceki gün Silivri ve Catalca'da 3 kişinin ölümüne neden olan şiddetli yağmurun oluşturduğu sel, dün İstanbul'un göbeğinde 21 kişinin canını aldı. Saattece yük taşımak için kullanılması gerekirken servis araçları olarak da kullanılan ve penceresi bulunmayan bir minibüs içindeki 7 kadın, boğularak can verdi.

Özellikle İktelli Basın Ekspres Yolu'nda can pazarı yaşandı. Sele kapılan servis araçlarının içinde kurtarılmayı bekleyen, selde sürüklenen insan görüntülerini tüm Türkiye ekranlarından canlı izledi. Birçok ev ve işyerini su basarken, bazı fırsatçılar da selin yarattığı kaostan faydalanarak mağazaları yağmaladı.

Araçlar sürüklendi

İstanbul'da Silivri ve Catalca'da önceki gün sel felaketine neden olan şağnak yağış, önceki gece boyunca da aralıksız devam etti. Yeni gürele birlikte işlerine gitmek için yola koyulan İstanbullular, aniden bastırılan şiddetli yağmurun oluşturduğu sel neye uğradığını şaşırdı. Saat 06.30'da başlayan şiddetli yağmur, 07.30'da tüm İstanbul'ı esir aldı. Ayarınama deresinin taşmasıyla, İktelli Basın Ekspres Yolu üzerinde sevir halinde bulunan servis ve belediye otobüsleriyle özel araçları adeta yitirdi. Yüzlerce araç sel sularında sürüklendi. Kaşın-yohunda yer yer 2 metreyi bulan sel sularında namlı-sur kalanlar, araçların üzerine çakarak yardım bekledi. Sivil savunma ekipleri botlarla araçlarda mahsur kalanları kurtarmaya çalıştı. Ancak yardım yetersiz kaldı, bazı kişiler kendi imkanlarıyla kurtuldu.

Fabrikaları su bastı

Sel suları Ayarınama deresi kenarında bulunan tüm fabrikaları su altında bıraktı. Bağcılar'daki Tavukçu ve Papuz derelerinin taşması sonucu da çok sayıda ev ve işyerinde su baskınları yaşandı. Yağış, Başakşehir, Gaziosmanpaşa, Küçükçekmece, Esenler, Sultangazi ve Avcılar'da da etkili oldu. Yüzlerce ev ve işyerini su bastı.

Yağışlar ve sel sularıyla Etiler ilçesinde Gö-10'nüde bulunan otobüs ve otomobillerin kapakları açıldı. Sahil su baskınları, göl kenarında bulunan dükkanların tesisleri de sular altında kaldı. Başakşehir girişindeki İSTOC yan yolda bu-

SELDEN ÖNCE

SELDEN SONRA

lunan İktelli Osmanlı TIR Garajı'ndaki araçlar, sele kapılan havalimanına gidis yoluna tamamen kapandı. Çöllü haline gelen yolda, bazı araçlar da sele kapıldı. Süleyman Süleymanoğlu, Kandal Gönenç, Serkan Gögel, Ali Karagöç, Salim Öztas, Serhat Gürel ile henüz kimliği belirlenemeyen 4 kişi hayatını kaybetti.

Halkal'daki NAS Tekstil'de iki kişi, Sedef TIR Garajı'nda ise bir kişi hayatını kaybetti.

TSK 97 kişiyi kurtardı
Genelkurmay Başkanlığı, İstanbul'daki sel felaketi nedeniyle Türk Silahlı Kuvvetleri'nce icra edilen arama kurtarma faaliyetlerinde havadan ve karadan toplam 97 kişinin kurtarıldığını duyurdu.

Vali Güler'den yol ve yağış uyarısı

Basın toplantısında konuşan Vali Güler, meteoroloji yetkililerinin bugün ve yarın yağışların Anadolü yakasına kayarak, ağırlıklı olarak devam edeceğini ifade ettiklerini belirterek, "Cumru günü akşam saatlerinde başlayarak, hafta sonu da yine yoğun bir yağış İstanbul'u bekliyor" diye konuştu.

Vatandaşları riskli bölgelere gitmemeleri konusunda uyararak Güler şunları söyledi: "Sevgili İstanbullulardan şunları rica ediyorum: Özellikle zorunlu olmadıkça yağışlı havalarda yola çıkmayın ve toplu taşıma araçlarını kullanın."

Şirketleri su bastı, operatörler hizmet veremedi

Sel felaketi şirketleri de büyük zarar verdi. Bölgede bulunan çalışan işyerlerini ulaştırmak, bazı şirket binalarını su bastı. Selin şirketleri 100 milyon dolara yakın zarar verdiği tahmin ediliyor. Felaket bölgesindeki şirketlerde son durum şöyle:
Vodafone: Sel, Vodafone Türkiye'nin İktelli Basın Ekspres Yolu üzerinde bulunan veri santralini dön-şah işleriyle kullanılamaz hale getirdi. Bu santralden hizmet alan İstanbul'un kuzeybatısı ve Trakya bölgesindeki abonelerin bir bölümü iletişime geçemedi. İk, olarak İktelli Binasındaki Vodafone çalışanları tahliye edilirken, hasar tespiti için gelen ekip de helikopterle gönderildi. Telefonlar akşam saatlerinde normale döndü.

Çift Geyik Karaca: Firmanın Genel Müdürü Cüneyt Güneş, "İçer açılı bir durum. Tü-Ş Östüne taş kalınması. Tahminen 2 milyon lira zarar var. Zararı kesilebilir. İçer için çalışıyoruz. Allah'tan cana zarar gelmedi" dedi.
General Mobile: Şirketin İktelli'de bulunan binasının girişini su bastı. Hiçbir çalışan şirkete ulaşamadı. Şirket dün ve bugün faaliyetine ara verdi. ■ EYLEM TÜRK

Mallar yağmalandı

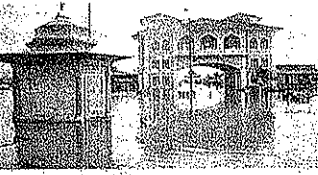
Küçükçekmece, Başakşehir ve Bağcılar'da su altında kalan işyerlerinden yağma olayları yaşandı. Bazı kişilerin özellikle züccaciye ve beyaz eşya dükkanlarıyla, bu tür eşyaların bulunduğu depolardan parçaları tabak, tüt, ıstı-çı ve benzeri ürünleri çaldıkları görüldü. İktelli'de ise bir alışveriş mağazasının ana deposunun sel ile yıkılması sonucu caddelere taşan yüzlerce elektronik eşyasının, evlere bazı kişiler tarafından toplandı. Plazma TV'lerin de bulunduğu yüzlerce eşit ev eşyalarının kapılması üzerine polisler, "Bu halka bu yakışmaz" diye bağırarak yağmacıları dağıttı. Vali Muammer Güler ise "Yağmalama söz konusu değil. Oradan çıkan malın da kimse tarafından alınması söz konusu değil. Yağma diye değerlendirmek yanlış bir yorum olur" dedi.

Sel tüm Marmara'yı vurdu

Trakya'daki toplam can kaybının 7 olduğu belirlenirken, önceki gün sel sularına kapılan baba ve kızını aramaya devam ediliyor

Şiddetli yağışın yol açtığı sel felaketi tüm Marmara'yı etkilerken, Trakya'da iki günde toplam 7 can kaybına neden olduğu belirlendi. Şiddetli yağış ve sel dün de etkisini sürdürürken, Tekirdağ Saray'a bağlı Bahçeköy'de önceki gün sele kapılan 5 kişilik Çakar ailesinden, cesetlerine ulaşılmayan baba Fatih Çakar (40) ve 8 yaşındaki kızı Berna'yı arama çalışmaları sürüyor. Bölgede incelemelerde bulunan Bayındırık ve İskan Bakanı Mustafa Demir, "Dere kenarında evlerin olmaması gerekiyor. 80'den en çok yağış alan bir zamanını yapıyoruz. Daha çok yağış alan günler yaşanacak. Bunu bilerek ölüm almamız. Burada mağdur olan tüm vatandaş-

larımızın mağduriyetleri giderilecek" dedi. Kırkdareli'de 3 günde metrekareye düşen yağış miktarı 129,9 kilogram oldu. Vize ilçesi ile Kiyıköy bölgesinde şağnak nedeniyle bazı evleri su bastı. İğneada ve Kiyıköy balıkçı barınaklarına sığınan çok sayıda balıkçı tekne, hava muhalefetinden dolayı denize açılmıyor.

Helikopterli kurtarma

Balıkesir'in Bandırma ilçesine, bir günde metrekareye 250 kilogram yağış düştü. Banvit Fab-

rikası'nda mahsur kalan yüzlerce işçi ve kreşe bulunan 10'a yakın çocuk, 6. Hava Üssü'nden gelen asker helikopterler ve botlar yardımıyla tahliye edildi.

Gönen'de de önceki gün sel sularına kapılarak kaybolan Hasan Yılmaz'ı (64) arama çalışmaları sürüyor. Yağış Dereköy'de mezarlığın gömülmesine de neden oldu. Sivil Savunma ekipleri, bir süre önce vefat ettikleri belirlenen 2 kişinin cesetlerini dere kenarında buldu.

Erdect'e bazı resmi kuruluşlar, bankalar, ev ve işyerleri sular altında kaldı.

Bursa'da 70 su baskını

Bursa'da, olumsuz hava koşulları ve şiddetli yağış nedeniyle şehir merkezinde yaklaşık 70 ev ve işyeri su bastı.

Bolu Belediye Başkanlığı, kentte beklenen şağnak yağış konusunda belediye hoparlörlerinden anons yapılarak vatandaşları uyardı. Yağışın 3 gün boyunca etkili olacağını vurgulayan yetkililer, vatandaşların çok dikkatli olması gerektiğini vurguladı.

Zarar 70-90 milyon dolar olarak tahmin ediliyor

İstanbul Ticaret Odası (İTO) Başkanı Murat Yalçınca, kentte sel felaketi nedeniyle şu anki verilere göre, 80-90 milyon dolar civarında bir ticari zararın, sadece mal kaybından dolayı oluşan bir zararın söz konusu olduğunu bilgilendirdi. Axa Sigorta Genel Müdürü Yardımcısı Ali Ertaş, Trakya bölgesi ve İstanbul'da yaşanan sel felaketi sonrasında sigorta anlamındaki hasarın 70-80 milyon dolar civarında olabileceğini belirterek, "Türkiye'de en yüksek sigortalama Trakya ve İstanbul'da. Dolayısıyla sigorta sektörünün ciddi anlamda hasar alacağını düşünüyoruz" dedi.

'Sel sigortası için ek teminat gerekiyor'

Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketleri Birliği (TSRB) Genel Sekreteri Erhan Tunçcu, sel konusundaki sigortada ek teminat olduğunu belirterek vatandaşların bu tür felaketlere karşı sigorta yaptıklarında düşük primler ödemekle sel konusundaki teminat almaları için belediye yetkililerinin giderilmemesine yardımcı olacağını kaydetti. Tunçcu, "Bu konut ve işyerleri için de araçlar için de geçerlidir. Her policede sel teminatı olmayabilir" dedi.

Bakanlık: Şebeke suyunu içmeyin

Sağlık Bakanlığı, İstanbul ve Tekirdağ'da selin arındırma işlemleri devam ederken ikinci bir duyuruyla kadir içilmemesini istedi. Sağlık Bakanlığının'dan dün yapılan yazılı açıklamada, İstanbul ve Tekirdağ'daki sel baskınları üzerine Bakanlık Kriz Merkezi'nin konunun uzmanlarıyla derhal izleme ve gerekli tedbirleri yürürlüğe koyma sürecini başlattığı belirtildi. ■ ANKARA Milliyet

İKİTELLİ'DE SELE KAPILARAK ÖLEN MINİBÜS SOFORUNUN SON SÖZLERİ:

'Baba boğuluyorum'

İstanbul'da sel felaketinin kurbanlarından olan minibüs şoförü Kendal Gönenç, sele kapıldığı sırada babasını arayıp yardım istemis

FERİT ASLAN, SERDAR SUNAR Diyarbakır DHA

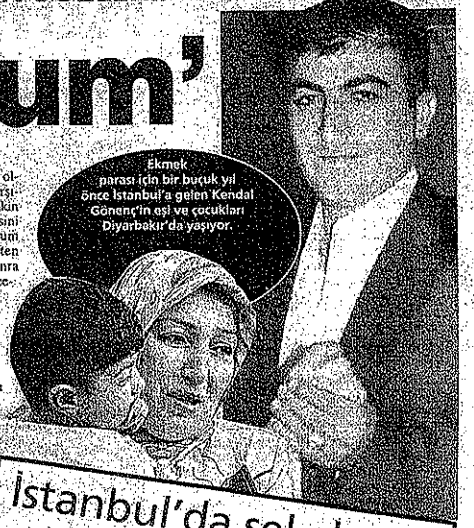
İstanbul'daki sel felaketine ikiteilli'de yaşanan, minibüsü sulara kapılıp yaşamını yitiren iki çocuk babası Kendal Gönenç'in (32), ölmeden önce babası Hacı Gönenç'i cep telefonuyla arayıp "Baba boğuluyorum" dediği ortaya çıktı. Daha sonra telefonuna bir daha ulaşılmayan Gönenç'in cesedi bulundu.

Diyarbakır'ın Hani ilçesinde oturur Kendal Gönenç, 1,5 yıl önce eşi Mehmet Gönenç ile oğulları Koray (4) ve Oğulhan (1) Hani'de oturup, babası ile kardeşlerinin yaşadığı İstanbul'a geldi.

"Topkapı'da minibüs şoförlüğü yapar Gönenç, çarşamba günü sabahın ilk ışıklarıyla evinden çıkıp işe başlar. Kullandığı minibüs ikiteilli'de sel sularına kapılan Gönenç, babası Hacı Gönenç'i cep telefonundan ara-

yıp, sele kapıldığını belirterek, yardıma olmasını istedi. Oğulların sığıldıkları karşıda saatlik yaşayan baba Gönenç, sakin olmasını isterken, bir süre görüşmesini sürdürdü. Ancak Gönenç: "Boğuluyorum baba" diyerek son sözlerini söyledikten sonra telefonu kapandı. Ekipler daha sonra felakette yaşamını yitiren Gönenç'in cesedini buldu.

Gönenç'in cenazesi önceki gün yakarları tarafından Hani'ye getirildi. Burada Merkez Camii'nde kulan cenaze namazına Gönenç'in çocukları Koray ile Oğulhan da getirilerek, çocuklar babalarının öldüğünden habersiz olarak izledi. Baba Gönenç, cenazede ayakta durmakta güçlük çekerken, sel kurbanı Kendal Gönenç, ilçeye mezarlığında gözyaşları arasında toprağa verildi.

Ekmele parası için bir buçuk yıl önce İstanbul'a gelen Kendal Gönenç'in eşi ve çocukları Diyarbakır'da yaşıyor.

ASKERDE SEL TEYAKKUZU

Genelkurmay sel felaketinde yapılan çalışmaların dün basına aktardı.

AYDIN HASAN Ankara

Genelkurmay Başkanlığı Genel Sekreteri Tümgeneral Ferit Güler, hafta sonunda yaşanabilecek sel ihtimaline karşı askeri birliklerde arama-kurtarma çalışmalarını için gerekli tüm önlemlerin alındığını söyledi.

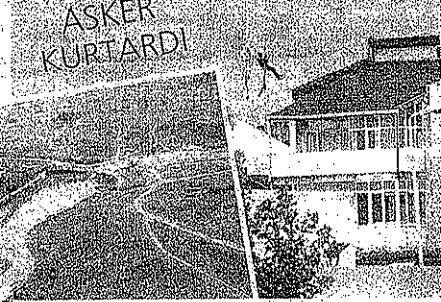
Güler, Marmara Bölgesi'nde meydana gelen selde aralarında SAT ve SAS komandolarının da bulunduğu türlerin 2'ünde toplam 274 kişiyi kurtardığını belirtti. Genelkurmay Karargahı'nda dün yapılan basın toplantısında konuşan Tümgeneral Güler, Je Genelkurmay Hükuk Müşaviri Tümgeneral Hüfuz Çubukçu ile birlikte, İktisadi Daire Başkanı Tümgeneral Metin Gürbüz ile rahatsızlığı nedeniyle toplantıda yer almadı.

Komandolar da katıldı

Güler, 8 Eylül'de askeri helikopterlerle 63, botlarla ise sel sularının denize aktığı bölgelerde de 8 kişinin kurtarıldığını belirtti. SAT ve SAS komandoları ile dalgalardan oluşan bir timin de 26 vatandaşın kurtarıldığını kaydetti. Güler, "TSK'nın 8 Eylül'de toplam 97 kişiyi kurtardığını diye geliyor. Güler, 9 Eylül'de ise İstanbul'da 119 kişinin askeri helikopterlerle kurtarıldığını ifade etti. Güler, Bandırma'da da 58 kişinin kurtarıldığını açıkladı. Vakit gazetesinde dün yer alan 66. Meclis Kararı'nın çerçevesinde sel felaketinin ardından, soruların çağdaş şehir planlığı ve yerel yönetimler anlayışına uygun biçimde ele alınması gerektiğini belirtti.

274 KİŞİYİ ASKER KURTARDI

Erdoğan ile Topbaş'ı ters düşüren gölet

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Topbaş'ın "Patlama ihtimali olan 80 bin tonluk baraj" sözleriyle ifade ettiği yeri Milliyet bildirdi. Topbaş: "Burası belediye aidi değil. Yukarıda askeri bölge içinde kalıyor. 80 bin ton civarında su hacmi olan ve gelen çöküşü yağışla birlikte toprak yığıntısı alıp götürmüştü. TIR parkının üzerindeki yolları dahi yatacak kadar dalga hamlesi yapıldığı için bu koca TIR'ları altı göletlere, menfezlere tiki" dedi. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ise: "Bazılar 'Askeri alanın içindeki gölet taşı' diyor. Ben bunlara da katılmıyorum. Ben oraları da gözetim. Gölet bir defa böyle bir hasar meydana gelince kapasite de düşüyor. Çünkü oran korumsun ve doğal set var. Burada düştürülmek lazım. Kalkıp fatüraya askere kesiminin anlamı yok" dedi.

İstanbul'da sel alarmı

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Afet Koordinasyon Merkezi (AKOM), etkili olacağını tahmin ettiği bildirildi. Yeni alınan raporlar doğrultusunda AKOM'un en üst düzeyde alarm geçtiği ifade edildi. AKOM'dan yapılan yazılı açıklamada, Devlet Meteoroloji İstati Genel Müdürlüğü'nden alınan bilgiye göre bugün yeni bir yağışlı ha-

Selde kaybolan 7 kişinin haber yok

İstanbul'da 26 kişinin hayatını kaybettiği sel felaketinde kaybolan kişilerin arama çalışmaları henüz bir netice alamadığı, kendilerinde 7 kişinin kaybolduğunu belirten İstanbul Büyükşehir Belediyesi Afet Koordinasyon Merkezi (AKOM) yetkilileri, kaybolanların bulmaya yönelik arama çalışmalarının devam ettiğini, ancak henüz bir sonuç alamadığını belirtti. AKOM yetkilileri, arama kurtarma çalışmalarına İstanbul Büyükşehir Belediyesi, ilçe belediyelerinin yanı sıra itfaiye ve İstanbul Emniyet Müdürlüğü'ne bağlı dağcıların katıldığını söyledi. Öte yandan aralarında Silivri'de kaybolan 2 yaşındaki Dila Manav'ın da bulunduğu 7 kişinin hayatlarına ilişkin timlerle geçen her dakika titizlikle çalışılıyor. Tekirdağ'ın Saray ilçesinde selde kaybolan 5 kişilik Çakkar ailesinin 3 yaşındaki Berna'nın arama çalışmalarına sürüldüğü bildirildi. ■ İSTANBUL Milliyet

İstanbul'da ölen 23 kişinin kimliği belirlendi

İstanbul'da selde hayatını kaybeden 26 kişiden 23'ünün kimliği belirlendi: Güldane Çilici, Özlem Unal, Nuriye Can, Bircan Karataş, Naciye Karadeniz, Nebahat Sağlık, Alihan Yükek, Kısm Demirtaş, Yüksel Aktürk, Hüseyin Türmenoglu, Necati Topkapı, Kendal Gönenç, Salih Öztaş, Ferhat Günel, Ali Karagözü, Hüsnü Birinci, Fahri Sali (Balgar uyurken), Murat Aksoy, Remzi Demir, Mecbare İbrahimova Mustafaova, Faruk Donat, Havva Nur Ulak, Sileyman Sülyemreli." ■ İSTANBUL Milliyet

DP: Felakette gerçek suçlu imar izni verenler

DP Genel Başkan Yardımcısı Hulusi Şirvanlı, "Sel felaketinde esas suçlu imar izni verenlerdir" dedi. İmar, diğer yerel yönetimler, "gözü dönmüş bir zihniyetle" yapılmaya çalışıldığı savunarak, "Bu da doğal afetlere sebep oluyor. Sel felaketinde esas suçlu derse yatanlar imar izni veren yerel yönetimlerdir. Yağış miktarının kontrol eden erkten yetersizliğin önyarıan birçok yerleşim yeri önce uygulanmaya başlandı. İktidar ise günü kurtarmaya çalışıyor" diye konuştu.

PROF. DR. KADIOĞLU

'Türkiye'nin sel risk haritaları çıkarılsın'

İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Afet Yönetim Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürü Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu, öncelikle yapılması gereken şeyin, Türkiye'nin sel risk haritalarının yeniden çıkarılması olduğunu söyledi. Prof. Dr. Kadioğlu, dünyada sel yataklarının yönetimi kavramının bulunduğuna işaret ederek, "Bu kavram selin zaman bakımından yaygın, hızlı ve ani gelişen diye 3'e ayrılır. Dünyada selin oluştuğu yere göre 5'e ayrılır. Taşkın suları, dere ve nehir suları, kıvrı vadeli suları, şehir suları, kuy ve baraj suları. Biz Türkiye'de sadece, dere ve nehir sularını biliyoruz. Dünyada 5 çeşit sel, ayrı ayrı dikkate alınır. Dünyada bütün yerel yönetimlerin önünde, sel yatakları, dere yatakları, sel tehlike bölgesi haritaları vardır. Bir yerde ruhsat verildiği zaman, ota bakılarak verilmiş" diye konuştu. Kadioğlu, Türkiye'de sel yatakları ve

TÜSIAD

Kolektif anlayışla çözüm aranmalı

Türkiye Sanayicileri ve İş Adamları Derneği (TÜSIAD), İstanbul'da yaşanan sel felaketinin ardından, sorunların çağdaş şehir planlığı ve yerel yönetimler anlayışına uygun biçimde ele alınması gerektiğini belirtti. TÜSIAD'dan yapılan yazılı açıklamada, yaşanan felaketin ardından olayın nedenlerinin, kamuoyu önünde "yüzsel ve popülis" bir anlayışla tartışılması yerine, bu tür sorunların daha genel bir plan çerçevesinde, çağdaş şehir planlığı ve yerel yönetimlerin anlayışına uygun bir biçimde ele alınması gerektiği ifade edildi. Açıklamada, büyük riskler içeren İstanbul ve diğer kentlerde, birta etraflar ve ilgili sivil toplum örgütlerinin katılımıyla, açık bir çalışma platformu oluşturulmasına ihtiyaç duyulduğunu belirtildiği açıklanarak, şöyle denildi: "Yaralar sarılmalı" "Marmara bölgesinde yaşanan sel felaketi neticesinde mevcut bilgiler ışığında 32 vatandaşımızın vefat etmesi, 9 vatandaşımızın da kaybolması son derece üzüntü vericidir. Hayatını kaybeden vatandaşlarımızın yakınlarına ve tüm milletimize başsağlığı diler, kayıpların bir an önce bulunmasını ve artık daha fazla insanımızın zarar görmemesini ümit ederiz. Sel felaketi, neden olduğu can kayıplarının yanı sıra, süpürtilmiş büyük maddi zarara ve ekonomik kayıplara da yol açmıştır. Felaketten zarar gören tüm işi camiasının, esnasında ve işyerlerinin yakınlarının bir an önce sarılmasını beklemekteyiz." ■ İSTANBUL Milliyet

Barınaktaki köpek ve kediler de sel kurbanı

Bahçeşehir'deki, hayvan barınağında bulunan yaklaşık 265 kedi ve köpekten 130'u sel felaketi sırasında telef oldu. Bahçeşehir Belediyesi'nin ait hayvan barınağında onlarca kedi ve köpek sel sularına kapıldı. Yaşanan felakette 265 hayvandan 130'u telef oldu. Hayatta kalan yaklaşık 135 köpek ise barınağın önünde, 150'ine yakın hayvanlar, sağanak yağış sonrasında 2 gün insanlardan gelecek yardımı bekledi. Yardım istediler ama Sokak hayvanlarını çok zor durumda olduğunu internetteki forumlarda ve paylaşılan sitelerinden öğrenen hayvanseverler, kısa süre içerisinde bir araya geldi. Yaklaşık 15 hayvansever yaşam mücadelesi veren ve balık arasında bulmuş hayvanları kurtarmak için harekete geçti. Telef olan hayvanları quvalara koyan hayvanseverler, hayatta kalmaya başaran hayvanları da barınaktan çıkartarak kurtardılar. Hayvanlara yardım eden 15 kişilik bir derneğe üye olmadıkları belirtilen hayvansever Selin Ağır, yaklaşık 6 saat boyunca barınakta bulunmasına rağmen yetkililerden yardım istediklerini, ancak resmi makamların kendilerine ulaşmadığını ifade etti. ■ SÜLEYMAN KAYA İstanbul DHA

Istanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Topbaş, "Ayamama'daki hat üzerinde dere yatağının istikametini işaretleyeceğiz, bunu işgal eden ne varsa yıkıp geçeceğiz. Belki biraz acımasız olacağız, bazılarının canı yanacak, kimse kusura bakmasın" dedi.

İSTANBUL AA, DHA

Istanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş, İstanbul'daki tüm dere yataklarını geçirecek tekniğin açıldığını ve kazı çalışmalarına başlanacağını ve kazı çalışmalarını, bu dereleri denize ulaştıracağını söyledi. "Ayamama'daki hat üzerinde dere yatağının istikametini işaretleyeceğiz, bunu işgal eden ne varsa yıkıp geçeceğiz. Kimse kusura bakmasın" dedi.

Topbaş, dün İstanbul Büyükşehir Belediyesi Afet Koordinasyon Merkezi'nde (AKOM) İstanbul'da Ayamama deresi çevresinde felakete yol açan sel ile ilgili düzenlenen basın toplantısında, "Bu olayda suculu suçlu olarak bizi bir tabir kullanmak istemiyorum. İçin başından olan birisi olarak bizde de sorumluluk var, bizden önce de vardı, bizden sonra da olacaktır" dedi.

'Acımasız olacağız'

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan başkanlığında önceki gün Dolmabahçe'deki Başbakanlık Ofisi'nde ilgili bakanlar ve bürokratlarla toplantı yapıldığını anımsatarak, kısa, orta ve uzun vadede ve acele önlem planları yapıldığını anlatan Topbaş, şöyle dedi:

"Belki biraz acımasız olacağız, bazılarının canı yanacak, kimse kusura bakmasın. Gereken soruşturmaları başlatılmış, talimatını verdim. İstihlak gereken yerlerde istihlak, bodrum katlarını çıkılacağı noktalarla bodrum katlarını iptaline kadar bütün tedbirler alınacak. Dere yatakları, etkilenme alanlarının üzerindeki bütün çöplükleri kaldıracağız ve istihlak gibi gereken çalışmaları yapacağız. Özellikle bu konuda medya ve yaradın destek bekliyoruz. Çünkü istihlak ile ilgili gittiğimiz kararlarda yürütmeyi durdurma kararları alın-

makta. Bunu aşmanın yolu seri kararlar alınabilmekte."

Topbaş, "Ayamama'daki hat üzerinde dere yatağının istikametini işaretleyeceğiz, bunu işgal eden ne varsa yıkıp geçeceğiz. Kimse kusura bakmasın. Yargıya gitsinler, yargı da onların lehine karar versin, biz de yargılanalım. Buna biz göndülden razıyız, isimizi net olarak yapacağız" dedi.

'İsteyen yargıya gitsin'

Ayamama Deresi üzerindeki bazı fabrikalar ve sanayi tesislerinin, derenin bazı yerlerini bühyelerine katıldıkları, dereyi daraltıldıkları anlatılan Topbaş, "Dereler ve yağmur suları kendi istediği gibi akanken, insan gibi 'Benim istediğim gibi akacak' demis. Dereler, 'Hay, ben senin istediğin gibi akmam, diktirmem' diyor" dedi.

"Ekipman konusunda yeterli kalırdı", "Catturda kalan insanlar kurtarılmadı" denilemeyeceğini belirten Topbaş, bölgede 1225 personel ve 406 büyük araçla kurtarma işlemi yapıldığını, önceki gün Selimpasa'da 100 civarında aracın denizden çıkarıldığını ifade etti.

16 yıl önceki projeyiyle onları 44 yıl önceki projeyle tutulmuştu

Topbaş, 2005 yılında Silivri merkezindeki Boğluca Deresi'nin yehir künden geçen kısmının ise problem olduğunu ifade ettiğini, derenin istihlak ve genişletilmesi için çalışma başlatıldığını anlattı. Şöyle konuştu:

"Mimar Sinan bunun üzerine 4 gözlü köprü yapmış, 2 gözlü çıkarmışlar. Sinan'dan daha akıllı bunlar. Geçeremeyen su, sel oluyordu. Gidermek adına bu bölgede bir çalışma yapmamız gerektiğini karar

16 yıl önceki projeyiyle onları 44 yıl önceki projeyle tutulmuştu

verdik. Maliyeti 50 milyon liraya eşecek bir rakama rağmen dönüştük, 15000, 1/10000'lik planlara geçtik. Bu planlar CHP'nin yargıya götürdü. 2007'de yürütmeyi durdurma aldı. 2008'de planı iptal ettirdiler.

Bilirkişinin verdiği İSK'nin ön-görüşü 25 metrelik koruma bandı yerine 7 metre yeteceğini açıkladı. Şimdi bu bilirkişi oradaki sel baskınınu cevabını versin. İSK, planları iptal ettirenlere dava açacak. Burası siyasi

telepere kurban gitti. Bu planı hayata geçirecektik. Silivri'deki sel olayı Boğluca Deresi'nden dolayı yaşanmayacaktı."

Topbaş, "CHP döneminde bu ruhsatı nasıl verdiniz? Mimar Sinan'dan daha mı iyi biliyor bu insanlar? Su yükseldiği zaman orada binalar var. Şayın Başkan konusuyor ama elsteri oraya bak. Mimar Sinan'ın, 'Gısterim mahvettiler' diye kenkileri sıvıyordu" diye konuştu.

Silivri'de CHP tarafından toplu konut alanı olarak ilan edilen Yeni-mahalle'nin dere yatağı olduğunu anlatan Topbaş, "Biz 16 yıldır görevdeyiz ama kendileri de 44 yıl bu görevde bulundular. 44 yıldır yapılanlar ve 44 yıldık tahribatlarla bizim 16 yıldık yapılanlar bir değerlendirmeye yapmış" diyerek, İstanbul'daki TIR parklarını 4 tanesinin ruhsatı olduğunu, bunların CHP'nin belediye döneminde verildiğini söyledi.

'Afet bölgesi ilan etmenin anlamı yok'

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, "İstanbul afet bölgesi ilan edilmiş" diyen MHP Lideri Devlet Bahçeli'yi eleştirerek, "Boyle bir şeyi ilan etmenin anlamı yok. Afet bölgesinin ne olduğunu, tanımından haberi yok. Bu ülkede başbakanın yardımıyla yapmış bir insanın İstanbul'da afet bölgesi belirleniyor" yakışımını erlatmaktadırlar. Önce bir tanınmış öğren bakalım, nedir?" dedi.

Besiktas'taki Başbakanlık Çayhanası Ofisi çıkışında korulanı yanıtlayan Erdoğan, "Bu felaket üzerinden siyaset yapmak çok yanlış" diye konuştu. Sel bölgesi üzerinde yaptığı geziyi de değerlendiren Erdoğan, "İkitteli, Selimpasa ve Silivri'de gördük. Silivri'de Mimar Sinan Köprüsü'nün gözlerini birkaç tane kapatılmış. Dolmuş deresinin devamında dereye tecaviz edilmiş, yatağı daraltılmış. Şimdi bunlara müdahale etme söylene girdiğinizde karşınıza vatan çıkıyor. Nitekim bundan ilgili CHP yargıya gitti ve yargı yürütmeyi durdurma verdi. Şimdi o yargı neyle izah edilecektir?" dedi.

Geçmişte buraları afet bölgesi ilan edilmiş ama afet bölgesi ilan etmenin sadece bir adımdır. Buralarda her türlü yıkımı yapabiliriz. Çalışmaları neticesinde karar verilecek" dedi.

Vali: Olay genel hayata etkili affettir

Istanbul Valisi Muhammet Güler, İstanbul Valiliği Afet Yönetim Merkezi'nde dün düzenlenen basın toplantısında konteği hava durumu, alınan önlemler ve yapılan çalışmalar hakkında bilgi verdi. Vali Güler, Bayındırlık ve İskan Bakanlığının 10 Eylül tarihli onayı ile İstanbul ve ilçelerinde meydana gelen afetin "afetin genel hayata etkili afetler" kapsamında değerlendirilmesini kararlaştırıldığını ifade etti. Güler surları şöyleydi:

"Yeni İstanbul'da yaşanan bu sel afetini genel hayata etkili bir afet olarak tanımlamış ve onaylamıştır. Bunun anlamı sudur, hem 7269 sayılı kanun hem de bununda ilgili afetlerin genel hayata etkilerine ilişkin yönetmelik gereğince yapılacak fiiasar tesbir istisnaları konusunda afetten dolayı ağır ve orta derecede hasar gören konut ve işyerleri ile bundan sonra yapılacak inşaatlarda aynı oranda etkilediği tespit edilerek afetlerde olarak tanımlanacak. Bu doğrultuda gerekli konulari işlemler uygulanacak"

Havada gezdiniz, yüreğiniz yetiyorsa karaya inin

GÜRSEL TEKİN'DEN
TOPBAŞ'A YANIT

CHP'den Topbaş'a tepki: Belge sun

Istanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş'ın sel felaketine uğrayan İkitteli Basın Ekspres Yolundaki yapılarındaki çökmüş CHP'nin belediye yönetimini sorumlu tutmasına CHP'den sert yanıt geldi.

CHP Kilitliçektekiçe İnce Başkan'ın Kemal Çebi, "Bizim elimizde CHP'nin İkitteli bölgesini imar ettiğiğine yönelik bir belge ve plan yok. Topbaş, bu değişiklikler konusunda belgeyle kamuoyuna enanmış" dedi.

Yeşil alandı

Ayamama Deresi'nin geçtiği Belediyeler İmaratları ANAP'lı Belediyeler Dalan döneminde 1988 yılında yapılan Dalan döneminde Çebi, "Dalalın yapıldığı kaydedilen Çebi, "Dalalın yapıldığı planlarda dere taşkın sahalarını diklatte alındı ve koruma banları oluşturuldu. Ayamama Deresi'nin çevresi yeşil alan olarak ayırdı. Tasarım sahada yapıldı kalın noktalara da 'İ oması' dıymışa verildi" diye konuştu.

Dalan'ın ardundan göreve gelen CHP'li Nurettin Süzen'in de Ayamama çevresine yönelik hiçbir uygulama masını olmadığının altını çizerek, "Süzen, Dalalın buradaki planlara çekilmedi. Bölgeyi yapılmışa çekmedi. Eğer Topbaş bunama aksini söy-

CHP İstanbul İl Başkanı Gürsel Tekin, derelerin istihlak edilmesini engellemek için CHP'nin dava açacağı iddia eden Topbaş'ın basın toplantısına yanıt verdi. Tekin, "Dava varsa CHP İl Başkanı olarak kılıfı emtaye hazırım. Böyle bir dava yoksa Topbaş'ın gereğini yapamaz mı? Sizi iddianızı ispatlayama davet ediyorum" dedi. Tekin, şöyle konuştu:

"Topbaş'a danışmanlar yanlış bilgi vermiş. O zaman 1980 ihlalinin yapıları belediye yönetiyordular. Caresizlik içinde olduğumuzu biliyoruz ama buna rağmen bir belediye başkanlarımızla, öğütürümlerle, bu felaketin istisnasızın nasıl gelice anlayış içerisinde sivil kurulların kurumlarına çağırarak, sayın belediye başkanı CHP'ye suçuyor."

'İnsafın kurusun'

44 yıl Baykal İstanbul'u yönetmiş, diyor. Yazık. Bir adam bir kenit yönetebilir mi? İnsafın kurusun. Silivri'ye bir yetkili gildimci. Topbaş'ın TIR parkları orada görünüşü var mı? Hepsi havada gezdii. Asayış immediler. Yüreğiniz yetiyorsa karaya inin karaya."

İSKİ Genel Müdürü'nün "S" bin 700 tane dava açtık" şeklinde açıklama yapıldığını söyleyen Tekin, şöyle devam etti: "Bu devletin işine ağı. Söz açtık. Bu TIR parkı kimin? Bu ruhsatı nasıl verdiniz? Bunu sorunca da '16 yıl önce CHP bu ruhsatı vermiş' diyor. Bu süre içerisinde en az 10 yasa değişti.

Niye bir şey yapmadınız. Böyle curesizlik olur mu? Ruhsatları veren Türkiye Cumhuriyeti hükümeti kaldırı, o ruhsatlarda Türkiye Cumhuriyeti damgası var. Katil de bu devleti yönetenlerdir. Topbaş şiz ayırtaca uyardım. Bütün yazılar size resmi mektup. Vatanınız suçluyorsunuz. Çok ayıptır."

İSTANBUL BELEDİYESİ'NİN ONAYIYLA YÜKSELEN BİNALAR SEL FELAKETİNİN ARDINDAN YIKILACAK

YAP-BOZ

BELEDİYESİ

Başbakan Erdoğan:

'Sorumlu askeri gölet değil'

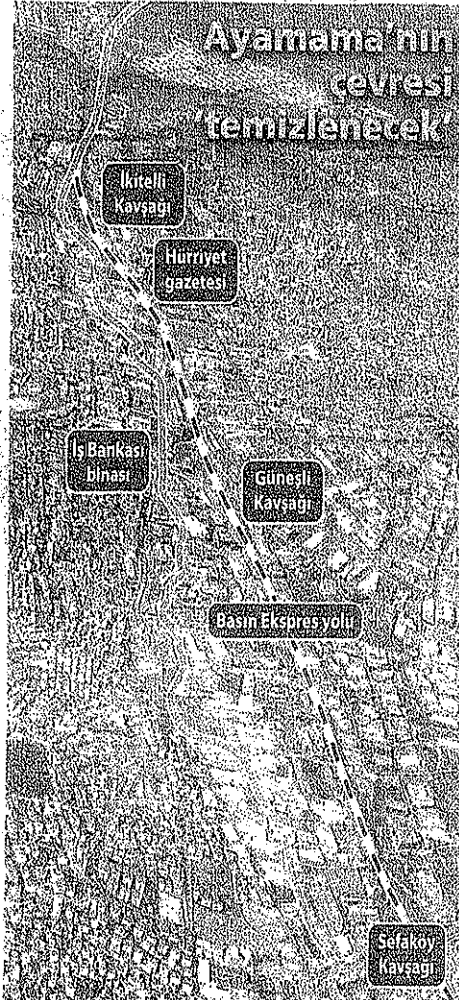
BÜYÜKŞEHİR Belediye Başkanı Topbaş'ın, "Patlama ihtimali olan 80 bin tonluk baraj" dediği askeri bölgedeki gölet için Başbakan Erdoğan farklı konuştu. Erdoğan, "Bazıları 'Askeri alanın içindeki gölet taşı' diyor. Oraları gezdim. Gölet, böyle bir hasarı meydana getirecek kapasitede değil. Dürüst olmak lazım. Kalkıp faturayı askere kesmenin anlamı yok" dedi. >>20'de

İstanbul'da sel alarmı 20'de

Ayamama'nın bilirkişisi:

Belediye arkadan işler çevirmiş

AYAMAMA'NIN imara açılmasına ilişkin davada bilirkişilik yapan Doç. Dr. Tarık Şengül "Ayamama Deresi'nin imar için riskli bölge olduğu konusunda uyardık. 'Sıkıntı olabilir' dedik. Mahkeme dikkate aldı ama, belediye arkadan işler çevirmiş" dedi. Şengül, genelde bilirkişilere rüşvet verildiğini öne sürdü. >>Haber 21'de

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Kadir Topbaş: "Ayamama Deresi'nin istikametini isaretleyip, bunu işgal eden ne varsa yıkacağız"

Başbakan'la toplandık ve karar aldık

TAYYİP-Erdoğan'ın belediye başkanlığı döneminde yüksek yoğunluklu imara açılan ve geçen 12 yılda adeta beton denizine dönüşen Ayamama Deresi çevresinde yıkım başlıyor. Başkan Topbaş, sel felaketi sonrası Başbakan'ın katılımıyla gerçekleşen toplantıda acil önlem planlarının yapıldığını belirtti. Topbaş, Ayamama'nın hattını kesen tüm yapıları yıkacaklarını söylerken, "Belki biraz acımasız olacağız, bazılarının canı yanacak, kusura bakmasınlar" dedi.

Biz 16 yıldır işbaşındayız, CHP 44 yıl kaldı

BU konuda medya ve yargıdan destek beklediğini vurgulayan Topbaş, "Yıkıp geçeceğiz. Yargıya gitsinler, yargı da onların lehine karar versin, biz de yargılanalım" diye konuştu. Belediye Başkanı, sel felaketi için "İşin başında olan birisi olarak bizde de sorumluluk var, bizden önce de vardı, bizden sonra da olacaktır" ifadesini kullandı. Ayrıca "Biz 16 yıldır görevdeyiz ama kendileri 44 yıl bu görevde bulundular" sözleriyle CHP'ye yüklendi. >>Haber 21'de

CHP'li Gürsel Tekin'den Topbaş'a 'hodri meydan'

CHP İstanbul İl Başkanı Gürsel Tekin, derelerin ıslah edilmesini engellemek için CHP'nin dava açtığı iddia eden Topbaş'a hodri meydan dedi. Tekin, "Dava varsa istifaya hazırım. Yoksa, Topbaş gereğini yapacak mı?" dedi. Tekin şöyle devam etti: "Böyle bir adam bir kenti yönetebilir mi? Hiçbiri oralara gidemedi. Hepsi havada gezdi. Aşağıya inmediler." >>21'de

İstanbul'da gelir düşük, gider yüksek

Kira dahil ihtiyaçların en pahalı olduğu şehir Oslo, çalışanların ücretlerinin en yüksek olduğu şehirse Zürih. UBS'nin araştırmasına göre, İstanbul maaşta 47'nci, pahalılıkta ise 34'üncü sırada yer alıyor.

DİŞ HABERLER SERVİSİ

Finans kuruluşu UBS, değişik ülkelerdeki alım gücünü kıyaslayan "Gelirler ve Giderler" başlıklı bir rapor yayınladı. İstanbul'un da içinde bulunduğu dünyanın 73 şehrinde yapılan araştırmada ülkeden ülkeye maaş farklılıkları, hayat pahalılığı, çalışma saatleri ve tatil günleri gibi ana başlıklarda detaylı analizler yapıldı.

İstanbul maaşta 47'nci

14 farklı meslek grubunun incelenmesiyle yapılan araştırmada dünya genelinde İsviçre'nin Zürih ve Cenevre şehirleri çalışanların en fazla maaş kazandıkları şehirler olurken, İsviçre yüksek maaş standardı ve düşük vergi kesintileriyle "çalışan dostu ülke" seçildi. Çalışanların evlerine en az para götürdükleri şehir ise Hindistan'ın Mumbai şehri oldu. İstanbul ise 73 şehir arasında en yüksek maaş ödenen 47'nci şehir.

Katılar arasında bir karşılaştırma yapıldığı zaman ortalama gelirin en yüksek olduğu kıtanın Kuzey Amerika olduğu görülüyor. Avrupa'da ise Batı Avrupa'daki çalışanlar Doğu Avrupa'daki mesteğe taşlarının 3 katından daha fazla gelir elde ediyorlar. Doğu Avrupa'ya oranla çalış-

anların daha az kazandıkları bölgeler ise Güney Amerika ve Afrika olarak görüldü.

Pahalılıkta ortada

Üç kişilik bir ailenin aylık ihtiyaçlarına göre seçilen aralarında Kıranın da bulunduğu 122 ürün ve hizmetin maliyetine göre oluşturulan listede en pahalı şehir Norveç'in Oslo kentı olurken, onu İsviçre'nin Zürih ve Danimarka'nın Kopenhag şehirleri takip etti. Yaşamak için en ucuz şehir Hindistan'ın Mumbai şehri olurken İstanbul ise bu listede "en yüksek maaş" listesine göre daha yukarılarda yer bularak 34'üncü oldu.

Hesaplama yöntemi

Yerel şartların izin verdiği ölçüde her ülkede aynı ürünlerin ücretleri hesaplanırken İslam ülkelerinde domuz eti ve alkol bulunmadığı için onların yerine geçebilecek yerel ürünler kullanıldı. Harcamalar, şu oranlarda hesaplamalara yansıtıldı:

Yüzde 14 yiyecek/bakkaliye, yüzde 4 içecek/tütün mamülleri, yüzde 7 hijyen/sağlık ürünleri, yüzde 5 giyecek, yüzde 7 ev eşyası ve elektronik ürünler, yüzde 20 barınma, yüzde 6 ısınma ve aydınlanma, yüzde 15 ulaşım, yüzde 22 diğer hizmetler.

En uzun çalışma saatleri Ortadoğu ve Asya'da bulunuyor

Öğretmenlerin dahil edilmediği 13 farklı meslek türünün çalışma saatleri ve yasal tatillerinin hesaplandığı analizde ise dünyada yıllık ortalama çalışma süresinin 1902 saat olduğu fakat bunun Ortadoğu ve Asya ülkelerinde 2 bin 63 ve 2 bin 119 saate kadar çıkabildiği belirtiliyor. Çalışanların en çok çalıştığı şehir

2 bin 373 saatle Mısır'ın Kahire şehri olurken onu 2 bin 312 saatle Güney Kore'nin Seul şehri takip ediyor. İstanbul'da ise yıllık çalışma saati 2 bin 152 olarak belirlendi. Öte yandan Brezilya'nın Rio de Janeiro şehrinde çalışanlar senede 30 gün ücretli tatil gününe sahipken, İstanbul'da ise bu sayı 20 gün.

İstanbullu 1 saatte net 4.30 dolar kazanıyor

Şehir	Saatlik net ücret (dolar)
Zürih	22.60
Cenevre	20.40
New York	19.90
Dublin	18.70
Lüksemburg	18.20
İstanbul	4.30

En pahalı şehir New York

Şehir	Kira hariç harcama endeksi
New York	100.0
Oslo	89.1
Cenevre	85.5
Tokyo	85.3
Zürih	84.7
İstanbul	58.9
Kahire	31.9
Kuala Lumpur	29.8
Manila	28.7
Delhi	28.0
Mumbai	24.9

Not: Çalışma, 122 kalem ürün ve hizmet için hangi şehirde ne kadarlık harcama yapıldığını gösteriyor. Bu ürün ve hizmetler için New York'ta yapılan harcama 100 birim olarak alınıyor.

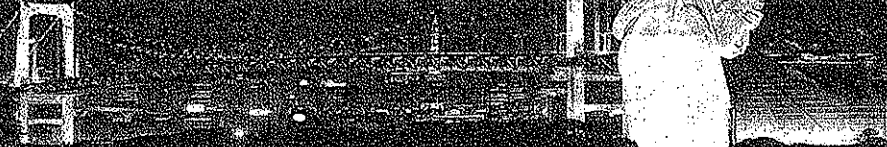
En yüksek maaşlar Zürih'te

Şehir	Net kazanç endeksi
Zürih	119.8
Cenevre	107.5
New York	100.0
Dublin	98.7
Lüksemburg	95.8
İstanbul	23.0
Nairobi	8.7
Delhi	8.2
Manila	7.3
Jakarta	6.9
Mumbai	6.1

Not: Tablo, 14 farklı meslekte çalışanların ortalama kazanç düzeyini gösteriyor. New York için bu ortalama 100 olarak alınmış ve diğer şehirler de buna göre sıralanmış.

New York'ta ortalama kira 3 bin doları aşıyor

Konutların 4 odalı-mobilyalı apartman dairesi ve 3 odalı-mobilyasız apartman dairesi olarak ikiye ayrıldığı araştırmada pahalı standart ve ucuz daireler olarak 3 ayrı sınıflandırma yapıldı. Toplanan verilerin ortalaması alındığında ise İstanbul'da ortalama kira 1050 dolar, Amsterdam'da 1030 dolar, Atina'da 800 dolar, Barcelona'da 1310 dolar, Madrid'de 1220 dolar, New York'ta ise 3 bin 100 dolar olarak hesaplandı.

Kentsel ranta vergi 2010'da

ANKARA AA

Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in açıkladığıyla yeniden gündeme gelen kentsel rantlara gelecekte verginin, yeni Gelir Vergisi Kanunu ile 2010 yılında devreye girmesi planlanıyor. Edinilen bilgiye göre, Maliye Bakanlığı, 2010 bütçesinin TBMM'ye sevk edilmesinin ardından yeni gelir vergisi taslağına yoğunlaşacak.

Daha önce Vergi Konseyi, Gelir İdaresi Başkanlığı ve Gelir Politikaları Genel Müdürlüğü'nün ortaklaşa hazırladığı taslağına ilişkin olarak önce Bakan Şimşek'e briefing verilmişti. Briefing sırasında ya da daha sonraki toplantılarda gelir vergisi oranları, kentsel rantların ve ziraat kazançlarının vergilendirilmesi esnasındaki durum ve ziraat kazançlarının muasseseleşen gibi kritik konulardaki alternatifler de masaya konulacaktı.

Maliye Bakanlığının görüşüne biraktıkları konular Şimşek ile yapılacak görüşmeler sonucunda netleştirilecek ve taslağına da sonuçları yansıtılacaktır. Gelir vergisi kanun taslağı daha sonra da Başbakanlık'a gönderilecek. Maliye Bakanlığı, yeni kanunun bir an önce yasalaşmasını ve 2010 başlarında yürürlüğe girmesini hedefliyor.

Geniş çaplı değişiklik

Gelir vergisi taslağı, mevcut kanunda geniş çaplı değişiklikler öngörüyor. Gelir vergisine tabii gelirler, simdi olduğu gibi ticari kazançlar, ziraat kazançları, ücretler, serbest meslek kazançları, gayrimenkul sörma ve iratları, menkul sermaye iratları, diğer kazanç ve

iratlar şeklinde düzenleniyor. Veraset vergisi kaldırılarak, vadesiz intikaller gelir vergisine dahil ediyor ve bu gelirlerin kentsel rantlarla birlikte diğer kazançlar içinde vergilendirilmesi planlanıyor.

Taslak, yol, metro, köprü, park, okul, hastane gibi kamu hizmetleri sonucunda sahibine rant sağlayan gayrimenkullerden devletin pay almasını yolunu da açıyor.

Oranlar kademeli

Düzenlemede, kentsel rantların vergilendirilmesinde 10 yıllık bir geçiş dönemi öngörülüyor. Taslakta yer alan düzenlemeye göre, edindiği gayrimenkulü bir yıl içinde satanlar, elde edilen rant gelirmenin yüzde 10'unu düşecek, geri kalan yüzde 90'ın beyanda bulunup, gelir vergisi ödeyecek. Gayrimenkulünü ikinci yılda satanlar, değer artış kazançlarının yüzde 20'sini düşüp, yüzde 80'inin vergisini verecek.

Kentsel rantlarda vergiden düşülecek tutar, üçüncü yılda yüzde 30, dördüncü yılda yüzde 40, beşinci yılda yüzde 50, altıncı yılda yüzde 60, yedinci yılda yüzde 70, sekizinci yılda yüzde 80, dokuzuncu yılda yüzde 90 olacak. Böylece bir yıl içinde elde çıkartılan gayrimenkulden elde edilen değer artış kazançlarının yüzde 90'ı, onuncu yılda ise kazancın yüzde 10'u vergilendirilecek.

Ancak Gelir İdaresi, kentsel rantların vergilendirilmesiyle ilgili 10 yıllık süre, biraz daha uzatılmayı düşünüyor. Bu çerçevede Maliye Bakanlığının da görüşü doğrultusunda sürenin 15 hatta 20 yıla kadar çıkarılabileceği ifade ediliyor.

Gelir vergisi taslağına göre metro, yol, hastane yakınındaki gayrimenkullerin satışında devlete ayrıca vergi ödenecek. Vergi miktarı bu gayrimenkulleri elde tutma süresine göre değişecek

Rantın bölüşümü nasıl olacak?

Yıl	Rantın vergisiz kısmı (%)	Beyan edilecek vergiye tabii kısım (%)
1.	10	90
2.	20	80
3.	30	70
4.	40	60
5.	50	50
6.	60	40
7.	70	30
8.	80	20
9.	90	10
10.	100	0

Gelir vergisi oranları da değişecek

Vergi Konseyi'nin hazırladığı ilk taslakta gelir vergisinde halen yüzde 15, 20, 27 ve 35 olarak düzenlenen vergi tarifesi de değiştirildi. Yüzde 15'lik ilk oran yüzde 10'a çekilirken, diğer oranlar yüzde 20 ve 25 olarak belirlendi.

Ancak Maliye Bakanlığının görüşüne göre, bu oranlarla muhtabakat sağlanamamış ve oranlarla ilgili karar hükümete bırakıldı.

Küçük esnafa vergi istisnası

Taslağıta küçük esnafa istisna geliyor. İstisna kapsamına alınması planlananlar şöyle:

- İşyeri açmaksızın gezici (alışan) halde kalyan, lehimci, çilingir, boyacı, berber, nalbant, fotoğrafçı, odun ve kömür kırıcısı, badehanacı, ramayır, yakıcı ve hamal...
- Dışardan işi almakla sartaıyla oturma evlerinde imal ettikleri dokuma malları, örgü, dantel işleri, süpürge, sepet yapma, çek ve turistik eşyaları dükkan açmaksızın satanlar, pazarlarda gıda, bakkaliye ve temizlik maddelerini satanlarla saba bit işyerlerinin önünde sergi açarak o işyerlerinde satış yapılan malları satanlar...
- Gezici piyango bayileri ve hurdacılar.

Taksiciye yeni vergi sistemi

Halen basit usule tabii olan yüksek kazançlı mükellefler, gerçek usule geçirecek. Taslağıta taksiciler gibi meslek gruplarına yönelik yeni bir vergi sistemi getiriliyor. Gelir İdaresi Başkanlığı ve ilgili meslek odalarının oluşturulacak komisyonların bölge ve iş kolları itibarıyla asgari ücretin aylık tutarından az olmamak üzere, bu tür mükellefler için yıllık kazanç tutarları belirlemesi öngörülüyor.

Birleşen çiftçiden düşük vergi

Çiftçi niteliğine hâiz gerçek kişilerin elde ettikleri ziraat kazançları, hasatları üzerinden vergi kesintisi yapılmak suretiyle vergilendirilecek. Defter tutmakla yükümlü olduğu halde defter tutmayan ya da Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belge almamış, saklama ve biraz yükümlülüklerine uymayan ya da çiftçi kayıt sistemine kaydolmayan çiftçiler, çeşitli kamu kurum ve kuruluşları tarafından verilen avans, kredi, sübvansiyon, prim gibi ayı ve nakdi destekleriyle anırlardan yararlanmaya hak kazanacak. Verimliliğin artırılmasına yönelik olarak birleştirme sistemlerinin teşvik için arazilerini birleştirerek üretim yapan çiftçilerden düşük oranlı vergi alınacak.

